

Közélet, közérzet, kultúra

ERZSÉBETVÁROS

ERZSÉBETVÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HAVONTA MEGJELENŐ INGYENES LAPJA 2023/11

ujsag@erzsebetvaros.hu

www.erzsebetvaros.hu

Erzsébetváros Hírei

Belső-erzsébetvárosi épület lett az Év Háza

Magyar Építészakadémia és a Magyar Építőművészek Szövetségének szakmai védnökségével kiírt Év Háza pályázaton a Nagy Diófa utca 14. szám alatt felépült Vagabond Grand'Or társasház nyerte kategóriájának fődíját.

Idén több mint 70 épületet neveztek a versenyre, ezek közül 14 indult a társasházak kategóriájában. Pályázatukban a Grand'Or tervezői azt emelték ki, hogy épületük kortárs homlokzata «illeszkedik az eklektikus házak hálós homlokzati megjelenéséhez, de a bulinegyedhez híven játékos és a környezetében értelmezhető marad.»

A LAB5 építésziroda munkáját így méltatta a zsűri, melyet az Ybl-díjas Noll Tamás, az Építész Kamara korábbi elnöke vezetett: „Egy sok évszázados közösség városépítő tevékenységének szerves folytatásában gondolkodni és élményt nyújtani a város és a ház lakóinak – ez az Építész. A tervezők elérték ezt a szintet.” Laudációjában Dévényi Sándor a bíráló bizottság társelnöke megállapította: „Az épület a

zártos utcaképhez illeszkedik homlokzatával, átveszi a közeli historizáló házak finom eleganciáját... Homlokzata jó ritmusban kellően tagolt, elegáns architektúra, nemes anyagok használatával.”

A Cordia ingatlanfejlesztő cég megbízásából felépült társasház vezető tervezői: Korényi Balázs, Dobos András, Erdélyi Linda és Gáspár Virág Anna. Az épületben 107 lakás, 4 iroda, 1 üzlet és 122 férőhelyes mélygarázs kapott helyet. **B. J.**

Rendezettebb, tisztább lehet Belső-Erzsébetváros

A kerület képviselő-testülete lakossági bejelentések alapján szigorította a „bulinegyed” működését szabályozó rendeleteit. Maximalizálják a nyitvatartási engedélyek számát, ezután tilos lesz szeszes italokat árulni éjszakánként a 24 órás nyitvatartású boltokban. Az üzletek vendéglátóhelyek előtt naponta többször is takarítani kell, a rendészet ellenőrzi, hogy a járdák reggel hatkor tiszták-e. Ha egy szórakozóhely háromnál több alkalommal megsérti az előírásokat, annak engedélyét automatikusan visszavonják. Az önkormányzat megtiltotta az elektromos rollerek használatát a járdákon. **(Cikkünk a 3. oldalon)**

B. J.

Budapest bábészko

Egyszer, nem is oly rég két teljesen különböző embert fűjt össze a szél Debrecenben. Hasonlóság is volt köztük: mindketten szenvedélyesen szerettek csavarogni, csámborogni, bábészkodni Budapesten. Kovács Kriszta és Nádasdi Ádám emlékeinek, élményeik gyűjteményéből könyv majd színházi előadás született: a *Budapest bábészko*. Erzsébetváros a 150 éves Budapestet köszöntötte ezzel a produkcióval, a Madách Stúdióban, telt ház előtt.

Az alkotók remélik, lesz folytatás, addig is még elérhető a bábészko könyv, CD melléklettel, fényképekkel. **T. Zs.**

(Folytatás a 13. oldalon)

VISSZASZERZETT HÁZAK: MEGÚJULNAK A HOMLOKZATOK

4

EGYEZTETÉS A RENDŐRSÉGEN: FELDERÍTETT RABLÁSOK

5

FRÖLICH RÓBERT: A FŐRABBI IZRAELRŐL

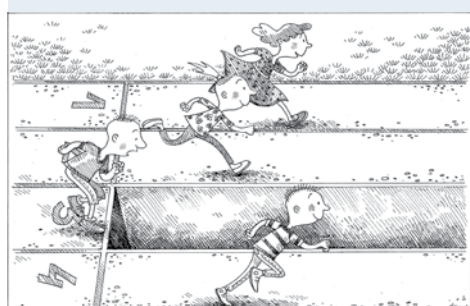
6

KLAUZÁL TÉRI PIAC: GREEN MARKET ÉS ADVENT

7

MILESTONE KUTATÁS: HAZAJÖNNEK-E A FIATALOK?

10

Budapesti Fesztiválzenekar

ünnepi hangverseny

a 150 éve egyesült Budapest tiszteletére a Dohány utcai zsinagógában

Budapesti Fesztiválzenekar

19

November
vasárnap 19:30

MAZSIHISZ
a változó világra nyitott zsidóság

J. S. Bach: 1. (C-dúr) zenekari szvit, BWV 1066
Alexander Glazunov: Rêverie orientale
Kodály Zoltán: Galántai táncok
Vezényel: Fischer Iván

Rendőrségi nap a Csicsergő oviban

Vajon mi közülük van az erzsébetvárosi rendőröknek Sűsűhöz, Katicához, Csigához, Nyuszihoz, Macihoz, Sünihez és Cicához? Az utóbbiak a Rózsa utcai Csicsergő Óvoda ovis csoportjainak a nevei, s itt tartottak rendőrségi napot október 25-én a kerületi rendőrkapitányság munkatársai.

A rendvédelmisek kis „osztagát” egy fiatal századosnő, **Sivadó-Gál Katalin** vezette. Ezek az óvodalátogatások az érzékenyítést is szolgálják: a kicsik megismerhették a rendőrök munkáját, s azt is, hogy ezektől a kedves bácsiktól és néniktől nem kell félni, sőt, remekül beszélnek a gyerekek nyelvét. Az óvoda vezetője, Vászárhegyi Mária elmondta, intézményükbe 105 gyerek jár, s pedagógiai programjukban kiemelten fontos, hogy biztonságos közlekedési tanítsák őket: az óvoda udvarában közlekedési pályát hoztak létre, amelyen még lámpák és

zebrák is vannak. A rendőrségi napon a gyerekek kipróbálhatták, hogyan kell vaspárral tenyérnyomot venni, repeszvédő mellény-

ben, ütésálló sisakban fotózódhattak. A legnagyobb sikert az óvoda előtt parkoló rendőrségi csapatszallító autó aratta. **S. ZS.**

Idősek Világnapja a Belvárosi Színházban

Erzsébetvárosi Önkormányzata az Idősek Világnapja alkalmából ajándék színházlátogatásra invitálta a 65. évüket betöltött kerületi nyugdíjasokat. Az Orlai Produkciós Iroda produkciója telitalálat volt. Amy Herzog *Jaj, Nagyi!* című egyfelvonásos nemcsak finom kézzel, profi módon megírt darab. Az átlagból kiemelte a főszereplő, Nagyi alakját megformáló zseniális színésznő, Molnár Piroska játéka. Rövid bevezetőjében Niedermüller Péter polgármester hangsúlyozta: az önkormányzatnak megtiszteltetés, hogy a meghívást elfogadták. „Szeretek azzal hízelegni magamnak és kollégáimnak, hogy Erzsébetváros Budapest kulturális fővárosa. Nem akarok vetélkedni, de nem hiszem, hogy akad kerület, ahol ennyi nivós kulturális esemény, nagyszerű színház lenne.” A polgármester hangsúlyozta, a kultúra az az eszköz, amely igazi közösséget teremt. **B. A.**

Uniós támogatással újul meg a Bethlen Téri Színház

Energiahatékony műszaki korszerűsítés, a belső terek felújítása, a környezet zöldítése: mindez a LIFE Bauhausing Europe uniós projekt keretében valósulhat meg 2027-ig a Bethlen Téri Színházban és annak környékén. A projektben, amelyhez Erzsébetváros is csatlakozott, a hazai résztvevőkön kívül spanyol, horvát és lett önkormányzatok, egyetemek, kulturális és civil szervezetek közösen kutatják a városi épületek és közterek megújításának lehetőségét. Az Erzsébetvárosi munkálatokra több mint félmillió euró jut.

A Bethlen Téri Színházban új fűtési és légtechnikai rendszert építenek, a belső tereket akadálymentesítik. A színház közvetlen környezetében zöldítenek, közösségi teret hoznak létre, ami a sűrűn beépített városi viszonyok között igazi kihívás. A fejlesztéseket a környék lakóival és a helyi civil szervezetekkel is egyeztetik, hiszen a projekt egyik legfőbb célja a helyi közösségek erősítése. **B. J.**

Ingyenes kompetenciamérés munkakeresőknek

Az erzsébetvárosi munkakeresők november 2. és 8-a között díjmentesen vehettek részt azon a kompetenciavizsgálaton, melyet a Bischitz Johanna Integrált Humán Szolgáltató Központ rendezett az uniós CRIS program keretében. A projekt célja, hogy hátrányos helyzetű emberek munkaerőpiaci és társadalmi integrációját segítse.

A vizsgálathoz a miskolci Regionális Civil Központ Alapítvány Európában is egyedülálló kompetenciamérő módszerét alkalmazták, amivel jelentősen növelhető a sikeres munkakeresés esélye. Egy hazai cég olyan digitális mérőműszert fejlesztett, amely mérni tudja a munkavállaló különböző fizikai adottságait, például a kézgyűsségét, a szem-kéz koordinációját, de ezen kívül a szellemi képességeit is, például logikai gondolkodását, memóriáját, s még olyan személyiségvonásait is, hogy mennyire szabálykövető, vagy kockázattalálló az illető. A játékos, szórakoztató feladatokat tablet

számítógépen kell megoldani. A számítógépes program kiértékeli az eredményeket, egyfajta kompetencia-térképet alkot a munkavállalóról. Ez egyben segítség a munkaadóknak is, hogy megismerhessék a jelentkezők adottságait. A kompetenciamérésen a jelentkezők munkaadókkal is találkozhattak. **S. ZS.**

ÖRKÉNYURALOM A HÉTKERBEN Kié lesz az Erzsébetvárosi Slam Kupa?

Erzsébetvárosi Slam Kupa és Ünnepe címmel slam poetry bajnokság kezdődött a kerületben. A helyi önkormányzat által támogatott első előválogatót október 26-án rendezték meg, s akkora volt az érdeklődés, hogy az eredetileg tervezett helyszínnél nagyobb helyre kellett költözni. Így esett a választás a Dob utca 19-ben található Stifler házra. De vajon hogyan kötődik ez a műfaj Erzsébetvároshoz? – kérdeztük a verseny főszervezőjétől, Bíró Dénestől, akit sokan jól ismernek a kerületben, hiszen ő ve-

zeti a KlauDiót, azaz az Erzsébetvárosi Civil Központot is. Dénes amellett, hogy dramaturg, slammer is, több versenyen maga is fellépett. A slam poetry urbánus műfaj, zsúfolt városi terek az igazi közege. Erzsébetváros romkocsmáiban, klubjaiban is népszerű. A szerzők maguk adják elő a szövegeiket a közönségnek. Az október 26-i előválogatót Örkenyuralom címmel rendezték meg, ezzel is utalva a groteszk hazai nagymesterére, Örkeny Istvánra. Ő a Damjanich utca 39-ben született, három éves koráig élt itt a szüleiivel. Édesapjának a Blaha Lujza térnél volt patikája, István fia is patikusnak tanult, és egy ideig ő is a családi gyógyszerárban dolgozott.

Az Örkenyuralom előválogatóra bárki jelentkezhetett, s az Örkeny egypercesek tömörségéhez igazodva minden előadóra 1 perc 59 másodperc jutott. Bíró Dénes a zsűri elnökének Örkeny István özvegyét, Radnóti Zsuzsa dramaturgot kérte fel. Aki a rendezvényen arról is beszélt nekünk, ezek a slam poetry előadások méltón őrzik meg Örkeny szellemiségét, Erzsébetváros pedig az egyik legfontosabb helyszíne a kortárs kultúrának.

A verseny több fordulóban zajlott, végül a négy legtöbb szavazatot kapott versenyzőt válogatták ki. December 28-án lesz a döntő, melyet a Fészek színháztermében rendeznek meg, szintén az önkormányzat támogatásával, s ahol a győztes átveheti majd az Erzsébetvárosi Slam Kupát. **S. ZS.**

Az önkormányzat támogatásával ingyen jutnak zöldséghez, gyümölcshöz az ovisok

Közelednek a hideg, fázós napok, és a gyerekeinknek még több vitaminnak lesz szükségük. A VII. kerületi önkormányzat képviselő-testülete márciusban megszavazta, hogy a kerület óvodái az önkormányzat költségvetéséből minden héten friss gyümölcshöz, zöldséghez jussanak. A szállítással Földi Katit bízták meg, aki sok éve működteti népszerű zöldség-gyümölcsös standját a Klauzál téri piacon.

Erzsébetvárosban él, és korábban más kerületben is szállított óvodáknak, úgy, hogy nagy tapasztalata van ezen a téren. Minden héten hétfőn, a szállítás napján személyesen ellenőrzi, milyen finomságokat kapjanak az ovisok. Azt mondja, személyes ügyének érzi, hogy a kicsik a legjobb, legfinomabb termékekhez jussanak: „A zöldséget, gyümölcsöt közvetlenül a termelőktől szerezzük be, ezért ezek mindig minőségi, friss, szezonális termékek. Igyekezzünk figyelembe venni az egyéni kívánságokat is, például legutóbb sütőtököket küldtünk az óvodákba, és azt a visszajelzést kaptuk, hogy nagyon ízlett a gyerekeknek. A kerület mind a hét óvodájának hetente összesen 152 kiló zöldséget-gyümölcsöt szállítunk.” **S. Zs.**

A KÉPVISELŐ-TESTÜLET RENDELETEI (2023. október 18.)

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetvárosi Önkormányzata Képviselő-testületének 25/2023. (X.18.) önkormányzati rendelete a Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetvárosi Önkormányzata 2023. évi költségvetéséről szóló 3/2023. (II. 15.) rendelet módosításáról **Hatályba lép: 2023. október 19.**

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetvárosi Önkormányzata Képviselő-testületének 26/2023. (X.18.) önkormányzati rendelete az üzletek éjszakai nyitvatartási rendjéről szóló 25/2020. (VI.25.) önkormányzati rendelet módosításáról **Hatályba lép: 2023. október 19.**

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetvárosi Önkormányzata Képviselő-testületének 27/2023. (X.18.) önkormányzati rendelete a Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetvárosi Önkormányzata tulajdonában lévő közterületek használatáról és rendjéről szóló 6/2017. (II.17.) önkormányzati rendelet módosításáról **Hatályba lép: 2023. október 19.**

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetvárosi Önkormányzata Képviselő-testületének 28/2023. (X.18.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 2/2013. (I.25.) önkormányzati rendelet módosításáról **Hatályba lép: 2023. október 19.**

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének 29/2023. (X.18.) önkormányzati rendelete Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetvárosi Önkormányzata Képviselő-testületének a társasházaknak nyújtható felújítási támogatásról szóló 7/2016. (II. 18.) önkormányzati rendelet módosításáról **Hatályba lép: 2023. október 19.**

Képviselő-testület: szigorúbb szabályok a bulinegyedben

Erzsébetváros képviselő-testülete október 17-én megtartott ülésén szigorított több olyan rendelkezést, amely az úgynevezett bulinegyed működését szorítja keretek közé. Ezek közé tartozik a nyitvatartási engedélyek számának korlátozása, valamint az is, hogy előírták: a szórakozóhelyeknek biztonsági őröket kell alkalmazniuk és gyakrabban szükséges takarítaniuk. A képviselők elfogadták az Erzsébetváros Kft. pénzügyi beszámolóját, így elhárult annak elméleti veszélye is, hogy a cégbíróság törölje a takarításért felelős önkormányzati céget.

Belső-Erzsébetváros Budapest egyik legkedveltebb és leglátogatottabb szórakoztató komplexuma. A kerület 2019-ben megválasztott vezetése elsőként vállalta, hogy az úgynevezett kritériumrendszerrel korlátok közé szorítja a korábban szabályok hiányában burjánzó éjszakai életet. A veszélyhelyzeti kormányintézkedések hatása miatt csak most vált lehetővé, hogy a képviselő-testület a lakossági bejelentések alapján módosítsa a koronavírus-járvány után ismét megélénkült „bulinegyed” működését szabályzó rendeleteit.

A kerület legfontosabb döntéshozó testülete, a Fidesz képviselőinek tartózkodása, és az Élhető Erzsébetváros képviselőjének ellenszavazata mellett a következő szigorító intézkedéseket hozta:

- Maximalizálják a nyitvatartási engedélyek számát, megakadályozva, hogy még több éjszakai szórakozóhely legyen a kerületben.
- Este 10 és reggel 6 óra között lezárják az éjjel is nyitva tartó boltokban a szeszes italokat tároló polcokat, hogy azokhoz sem a vevők, sem az eladók ne férjenek hozzá.
- Panasz esetén a vendéglátóhelyeken a zajszint értékét, illetve a hangerőt szabályozó limitereket igazságügyi szakértői állásfoglalás alapján állítják be.

– Az üzletek előtti közterületet a jövőben a kereskedőknek naponta többször kell takarítaniuk, úgy, hogy az reggel 6 óra után is tiszta legyen.

– A szórakozóhelyeknek a köznyugalom biztosítása érdekében biztonsági őröket kell alkalmazniuk.

– Ha egy vendéglátóhely egy évben három alkalomnál többször megsérti az előírásokat, annak engedélyét külön mérlegelés nélkül visszavonják.

– A közterület-használati díjak 20 százalékat kompenzióként megkapják azok a társasházak, amelyek előtt terasz működik, vagy ahol filmforgatásra adtak ki engedélyt.

– Az önkormányzat megtiltja az elektromos rollerek használatát a járdákon.

A képviselő-testület korábbi ülésein többször is napirendre tűzték a kerület takarításával illetve a zöldítéssel megbízott önkormányzati cég, az Erzsébetváros Kft. 2022. évi beszámolójának ügyét. Ezt a testület azért nem tudta elfogadni, mert a felügyelőbizottságból a számvetési szabályok megsértéséről érkezett jelzés. A belső ellenőrzés és a beszámoló elemzésével megbízott ügyvédi iroda jelentése alapján bűncselekmény gyanúja nem merült fel, így elhárult a beszámoló megszavazásának törvényes akadálya. A korábbi évek tapasztalatait összegezve a képviselők most úgy döntöttek, hogy a kézi takarítási munkákat alvállalkozók helyett a jövőben az Erzsébetváros Kft. saját munkavállalói fogják elvégezni, 20 takarító munkatársat alkalmaznak. A cég vezetője személyes okokra hivatkozva kérte felmentését.

A képviselők döntése alapján az önkormányzat ötmillió forint értékben úgynevezett Kultúrnegyed katalizátor pályázatot ír ki olyan közösségi és művészeti projektekre, amelyek megerősíthetik a minőségi városi- és kulturális turizmust Erzsébetvárosban, de vonzóak a kerületiek számára is.

Az idei közmeghallgatást december 5-re tűzték ki.

Barát József

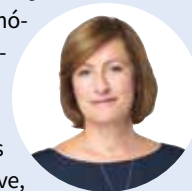

Ön mit vár az új rendelkezésektől?

Új rovatot indít az Erzsébetváros újság, amelyben alpolgármesterek, kerületi képviselők véleményét tudakoljuk egy-egy ügyről. Novemberi kérdésünk: Mit vár azoktól a szigorító intézkedésektől, melyeket a „bulinegyed” rendjének megerősítése érdekében hozott a képviselő-testület?

BÁRDI ZSUZSANNA alpolgármester, a Momentum frakcióvezetője

Elsősorban azt várom a módosításoktól, hogy ellenőrizhetőbbé váljon az éjjeli utáni nyitvatartási engedélyhez szükséges feltételek betartása, illetve, hogy a feltételeket megsértőkkel szemben gyorsabban és hatékonyabban tudjon eljárni az önkormányzat. Minden szabályozás annyit ér, amennyi betartható belőle és a szigorításoknak ez is volt a célja: könnyebb legyen kiszűrni és beazonosítani a szabályszegőket, és hatékonyabban lehessen őket szankcionálni.

KISPÁL TIBOR alpolgármester, MSZP

Azt gondolom, hogy a nagyobb rend és tisztaság felé tettünk fontos lépést. Remélem, hogy a mostani döntés eredménye az lesz, hogy Belső-Erzsébetváros lakói élhetőbb viszonyok közé kerülnek, hiszen sok turista szabadosága zavarja pihenésüket, és anyagi károkat is okoz a közösségnek. A fejlődéshez hozzájárulhat, ha új szakasz kezdődik a lakók, az önkormányzat és a vállalkozók viszonyában is.

SZÜCS BALÁZS alpolgármester, DK

A kerület jelenlegi vezetése a lakók érdekeinek képviseletére vállalkozott, miután a Fidesz kilenc éven át magukra hagyta az erzsébetvárosiakat, mekkül a problémák elől. Mi szembenéztünk a gondokkal és a lakók bevonásával kidolgoztuk a konszenzusos kritériumrendszert. Most is

meghallottuk a Belső-Erzsébetvárosban élők szavát és hosszú egyeztetés után szigorítottuk az előírásokat a közrend, a köztisztaság megerősítése érdekében. De folytatjuk a párbeszédet a lakókkal, a civilekkel, mert tudjuk, hogy a „bulinegyed” folyamatos figyelmet igényel.

BENEDEK ZSOLT képviselő, a Fidesz frakcióvezetője

Az erzsébetvárosi baloldal becsapta Belső-Erzsébetváros lakóit. Éjjeli zárást ígértek, de nem lett belőle semmi. A „bulinegyed-bizottság” megbukott, a kritériumrendelet szintén. Az egész város fuldokol a szemétnél, míg a baloldali politikusok a konkon marakodnak. Feloldották a „kocsma-stopot” az önkormányzati helyiségekben, amiben a politikai pártok egyetértettek. Niedermüller Péter és a baloldal becsapta a választókat, így jövőre menniük kell és végre rendet kell tenni Belső-Erzsébetvárosban.

UJVÁRI-KÖVÉR MÓNIKA képviselő, a belső-erzsébetvárosi munkacsoport volt vezetője, DK

Megválasztásunk óta a Fidesz által elindított lavinát próbáljuk feltartóztatni számos rendeletmódosítással, de a kormányzathoz is több alkalommal fordultunk a fokozott rendőri jelenlét biztosításától, az adóbevételek visszajuttatásáig – mindhiába. A Fidesz magára hagyta az erzsébetvárosi lakókat. Miután ezt a helyzetet csak közösen oldhatjuk meg, az új szabályozástól azt várom, hogy a vendéglátóhelyek ismerjék fel saját felelősségüket a kialakult helyzetben és vegyék ki részüket a közös teherből.

Kéményomlás: szükség van a kerület segítségére

Az önkormányzat lehetőségei szerint továbbra is gondoskodik annak a Cserhát utcai háznak a lakóiról, amelyre augusztus 26-án éjjel rázuhant a szomszédos István utcai épület tűzfalába épített kéményük jelentős darabja. Sajnos egyelőre még az sem világos, hogy mikor kezdődhet a helyreállítás, addig pedig a ház lakásainak többségébe veszélyes visszaköltözni.

November 6-án lakógyűlést tartottak a Cserhát utca 24-ben. Mint választókerületük képviselője, **Devosa Gábor** lapunknak beszámolt róla, az épület lakói lemondtak kéményük használatáról, mert arra számítanak, hogy így olcsóbb lesz a javítás.

Azt viszont nem tudják, hogy mennyivel, és mikor kezdődhet meg a munka. Sajnos, a katasztrófavédelmi szakvéleményre is várni kellett egy hónapot, majd az alpinista technikával dolgozó kőművesektől tudták meg, hogy a kémény falazását ezzel a módszerrel nem lehet megoldani

– állványozni kell, ami persze sokkal drágább. Az épület utcafrontján fekvő otthonaikba a lakók visszaköltöztek, őket nem fenyegeti a kémény változatlanul kritikus statikai állapota. A többiek viszont továbbra is igénybe veszik a kerületi önkormányzat segítségét. Erzsébetváros frissen felújított bérlakásai közül nyolcban laknak a Cserhát utcában szerencsétlenül járt emberek, egy házaspárt és egy egyedülálló férfit a Peterdi utcai időszobthonban helyeztek el. Az önkormányzati lakásokat az elmúlt két

hónapban ingyen használhatták azok, akiknek a kéményomlás miatt vált életveszélyessé az otthonuk, a jövőben azonban fizetniük kell a költségelvért bért. Ez persze igencsak kedvezményes: négyzetméterenként 405 forint.

A nehéz helyzet megoldását tovább bonyolítja, hogy a kétemeletes Cserhát utcai társasház lakóinak többsége nyugdíjas, vagy alacsony jövedelmű család tagja, így nincsenek tartalékaik. Ha végre megkezdődnek a munkálatok, az önkormányzat nyújt majd kamatmentes kölcsönt a lakóknak. Erre szükség lesz az István utca 41-43-ban is, ahol a leomlott kémény miatt szükségessé vált statikai vizsgálat során derült ki, hogy egy másik tűzfalon, amely a Kópévár Óvoda fölött van, az úgynevezett „ingafal” alakult ki. A hatodik emelet magasságában tönkrement a rögzítés, és labilissá vált az építmény. Az óvoda udvarát lezárták, a javításhoz hamarosan hozzákezdnek.

B. J.

Király utcai házak: jövő a mutyi után

Lezárult az elmúlt évtized legnagyobb fideszes önkormányzati panamájának története, miután a Kúria Erzsébetvárosnak adott igazat a Király utca 25., 27. és 29. alatti ingatlanok ügyében. Az önkormányzat már elkészítette az épületegyüttes jövőjéről szóló tanulmánytervet és meghirdette a közbeszerzési tendert is a homlokzatok felújítására.

A Király utcai épületekről szóló bírósági eljárás minden idők egyik legnagyobb pertárgyú ügye volt, hiszen a tét már negyven milliárd forintnyi kötbér volt. Győzelmük esetén a kétes üzletben érdekelt cégek, a Sunbelt Property és a Sunbelt Garden Kft-k ennyi pénzhez jutottak volna, miközben ingyen az ölükbe hullott volna Erzsébetváros egyik kiemelkedően értékes ingatlan-együttese is.

Az irracionális fordulatokban bővelkedő történet számai húsz évre nyúlnak vissza. Az önkormányzat vezetése 2003-ban úgy értékelte, hogy a romos épületcsoport újjáépítése meghaladja erőit, ezért „feltételektől függő adásvételi szerződést”, afféle előszerződést kötött a pályázó cégekkel. Az ügy azonban elaludt. A jelek szerint a feltételek 16 éven át nem voltak kedvezőek. Lélektani vagy talán kriminológiai rejtély, hogy 2019 júliusában, néhány hónappal a választások előtt, a Vattamány Zsolt vezette önkormányzat miért érezte úgy, hogy sebtében nyélbe kell ütni az üzletet.

A szerződés, melyet a vevő jogászai készítettek és az önkormányzati apparátus munkatársai nem is láttak, igen olcsó árat szabott és vagy tíz jogcímen horribilis kötbért írt elő az önkormányzat számára. Miért kötött ilyen szerződést a fideszes vezetés, ha nyerni akart? Talán az volt a megfontolás, hogy ha nyerünk, újratárgyaljuk az egészet, ha veszünk, fájjon a győztesek feje? Tény viszont, hogy a hatalomváltáskor átadott

dokumentumok közül hiányzott a szerződés, így azzal Niedermüller Péter és csapata csak akkor szembesült, amikor egy év múlva közjegyzői felszólítást kaptak 9,7 milliárd forintos kötbérről, majd a végrehajtó leemelt 417 millió forintot az önkormányzat számlájáról...

Az önkormányzat 2020 októberében nyújtott be keresetet a szerződés semmisségének megállapítására, és egyben feljelentést tett ismeretlen tettes ellen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés, hivatali visszaélés és orgazdaság gyanújával. A Kúria a szerződésről három év múltán hozott határozatot, a bünyogi feljelentés ügyében a Nemzeti Nyomozóiroda még nem talált bizonyítékokat. Négy éve nem tudjuk, ki és miért akarta kifosztani, csődbe juttatni az önkormányzatot.

A KIRÁLY UTCAI HÁZAK JÖVŐJE

Erzsébetváros önkormányzata már akkor tárgyalásba kezdett a műemlék épületek hasznosításáról az Örökségvédelmi Hivatallal, amikor tavaly novemberben a Fővárosi Ítéltábla jogerős határozatot hozott az ügyben. Elkészült a homlokzatok renoválásának kiviteli terve, hamarosan kiírják a pályázatot is. Az utca felől tehát ezek a házak tavaszra már száz év előtti pompájukat mutatják majd. Elkészült a tanulmányterv az épületek felújításáról is.

Az eredeti utcakép helyreállítása azt sugallja, hogy a házak utcai frontján legyenek bol-

tok, azok felett pedig épüljenek újjá a lakások, minden igényt kielégítő, modern formában. Az udvari részek a hasznosítás nagyobb szabadságát kínálják, ám a tanulmányterv készítői azzal számolnak, hogy ott is a lakófunkció dominál majd. Mint Sólyom Benedek, Erzsébetváros főépítésze lapunknak elmondta, a Király utca 25-ös épület udvari szárnyán új szint épülhetne 15-16 lakással. A 27-es számú épület udvari frontjára zöldtetős emelet kerülhetne, míg a 29-es számú udvarára új épületet emelhetnének 1500 négyzetméternyi lakóterülettel.

A Király utca 23 alatti építési telek jelenleg üres. Azaz mégsem: hiszen itt már fák nőttek és a „föld alól kibújt” egy játszótér is. A főépítész szerint – ha a jelenleginél kisebb méretben is – meg kellene hagyni a játszótérrel, és meg kellene kegyelmezni a fáknak is. Viszont így is elférne itt a 25-ös ház tűzfalánál egy kisebb irodaépület kávézóval és üzletekkel.

Mindez egyelőre még csak elképzelés, ekkora ingatlanfejlesztésre a kerület önkormányzatának persze nincsen pénze. Talán érdemes lenne magánbefektetővel együttműködni a tulajdonjog megtartása mellett? Talán más, kevésbé értékes ingatlanok eladásában érdemes gondolkodni, hogy legyen pénz a Király-utcai befektetésre? Ki tudja. De az már aligha jön szóba, hogy a kerület eladja ezeket a nehezen visszaszerzett házakat.

Barát József

AZ ALKOHOLMENTESSÉG ALAPSZABÁLY

Húsz üzlethelyiség kiadó

Erzsébetvárosban jelenleg 1574 olyan önkormányzati tulajdonú helyiséget tartanak számon, amely kereskedelmi célokat szolgálhat. Ezek több, mint a felét már kiadták. A pinchehelyiségeken kívül a többi, amelyek között van földszinti, udvari, utcai és emeleti üzlethelyiség is, nem lehet értékesíteni, csak bérbe adni. Az önkormányzat időről-időre pályázatot ír ki, s jelenleg 3 is fut, vagyis 20 üzlethelyiséget hirdettek meg a kerület több pontján. Van köztük Király utcai, Klauzál téri, Damjanich-, Rózsa-, valamint Csengery utcai is.

2023. január elseje óta csak pályázat útján kerülnek kiadásra az üzlethelyiségek. Azok a

pályázók nyernek, akik a legmagasabb bérleti díj ajánlatot teszik és megfelelnek a feltételeknek.

A most meghirdetett üzlethelyiségek egy Thököly utcai üzlet kivételével felújításra szorulnak, de a befektetett összeget le lehet lakni, vagyis addig csak a bérleti díj 50 százalékát kötelesek fizetni, míg beruházásuk vissza nem térül.

Az EVIN Nonprofit Zrt. helyiséggazdálkodási vezetője lapunknak elmondta, hogy elvileg bármilyen tevékenység elképzelhető a meghirdetett üzlethelyiségekben a szállásadáson kívül, de van két kikötés. Az alkoholárusítás tiltása, amely mögött nyilvánvaló a szándék, hogy ne

bővüljön a bulinegyed, több pályázó kedvét is elveheti, hiszen egy étterem nehezen képzelhető el sör- és borkiszolgálás nélkül. Igaz, a Csengery, a Damjanich, a Thököly valamint a Rózsa utca, ahol ugyancsak van kiadó üz-

lethelyiség, messze van a bulinegyedtől.

Az érdeklődőknek kétszer, szeptember 4-én és 18-án is alkalmuk volt megtekinteni a meghirdetett üzlethelyiségeket és egyszerre többet is megpályázhattak, ha befizették a pályázati biztosítékot, amit természetesen visszakapnak, ha nem ők nyerik el a bérleti jogot.

D. L.

VOX POPULI

KÉRDÉS-VÁLASZ A JÁRDA SZÉLÉN

Mi legyen a Király utca perben visszaszerzett ingatlanokkal?

A Király utcai műemlék épületek Erzsébetváros tulajdonában maradnak. Mi történjen a rossz állapotban lévő, lepusztult házakkal? Járókelőket kérdeztünk. Ez nem közvélemény-kutatás. Egyetlen rövid kérdés.

Mezei Metta, lakberendező

– Ahogy elnézem, rendbe kéne ezeket hozni és ez nem lesz kis feladat. Az egész csupa rom, pergő vakolat. Döntés, de főleg pénz kérdése. Önkormányzati lakások kialakítását javasolnám. Szállodából már van elég. És nem minden az üzlet. Lakni is kell valahol.

Fehér Zoltán, vendéglátós

– Szociális létesítményeket hoznék létre, rászorulóknak, valami ilyesmi. Vagy ha úgy jobb, adjuk el, legyenek rendes társasházak. Előbb-utóbb ez lesz. Remélem. Rendbe hozza őket az önkori. Fel kell újítani, meg kell pályáztatni.

Újvári Magdolna, aki apartmanokat takarít

Alig lakik a házakban valaki. Minden kihalt. Itt a Királyban lakom, onnan tudom. Valami értelmes dolgot kellene a drága telkekkel kezdeni. Legyen hotel, de nem túl proccos. Áruházat is el tudok képzelni. A házakat sajnos már le kell bontani. Totál lerobbantak. Ezek romok. Valami épüljön a helyükön. Valami új. Csakis valami új.

Klaudia és párja (olaszok)

A férj kezdte: – Sohasem gondolkodtam ezen. Nekem aztán mindegy. Azt tudom mondani, hogy mi „ne legyen.” Hotel vagy mulatóhely ne legyen. Akkor elmegyek innen. El én. Nem állhatom a bulinegyedeket. Klaudia asszony veszi át a szót: – Mi itt kérdés? Aha. Nagyon szeretni egyik épület. Hajól emlékszem, szálloda volt itt. Régen, nagyon régen. Szeretném felújíttatni házakat, hogy megmaradjanak. Hozzá tartoznak a képhez. Nem szálloda. Lakás. Ma főleg az kell.

Boa Józsefné, nyolcvan éves

– Hát... Engem kérdez? Tényleg? Furcsa. Nem szoktak. Régóta nyugdíjas vagyok. Nem is tudom... Ezek mindig bérházak voltak. Maradjanak meg bérlakásnak. Jól mondom?

Két utcai munkás, a kézben konzervsörrel

– Apám, szállodából már van elég. Oktatási centrum? Az micsoda? Ami igazán fontos lenne, a lakhatás, én csak tudom. Fontos az ember lakhatása. Kocsmából van már annyi, mint a nyúl. A nevem? Nem érdekes, én nem számítok. Nem akarok fotót.

Buják Attila

Rendőrség: Budapest nehéz kerülete

A kerületi rendőrkapitányság minden idén történt rablás elkövetőit elfogta, amiben kulcsfontosságú segítséget nyújtott az erzsébetvárosi rendészet kamerarendszere. Egyebek mellett erről is beszélt dr. Bálint András kapitányságvezető, az önkormányzat képviselői és civilek számára megrendezett Közbiztonsági Egyeztető Fórumon.

Tavaly a 112-es segélyhívó számon 12 419 bejelentés érkezett Erzsébetvárosból, azaz naponként több mint harmincszor kértek innen rendőri segítséget. Ezzel az adattal **Bálint alezredes** a kerületi rendfenntartók feladatának súlyát jellemezte a fórum résztvevőinek, akik között ott volt **Niedermüller Péter** polgármester, két alpolgármester, **dr. Kispál Tibor** és **Szücs Balázs**, valamint **Nagy Andrea** független és **Veres Zoltán** fideszes képviselő. A rendőrkapitány a képek rögzítésének fontosságáról azt is elmondta, hogy a kerületi rendőrség megkezdte a testkamerák alkalmazását, ami igen hasznosnak bizonyult. Egy éjszakai járőrszolgálat során például Belső-Erzsébetvárosban gyanúsán viselkedő fiatalokat igazoltattak, akik közül volt, aki nehezményezte, hogy róla felvétel készül, és kilátásba helyezte, hogy ezért feljelentést tesz. Eljárás azonban ellene indult, mert a képek egyeztetése során kiderült, hogy az igazoltatás előtt egy órával bankautomatás csalás résztvevője volt.

Prezentációjában Bálint András arról is beszélt, hogy akik a „bulinegyedben” állítólag kábítószert árúsítanak, gyakran majoránnával csapják be azokat a külföldieket, akik marihuánát szeretnének vásárolni, és sütoport adnak el kokain helyett. Igaz, ők maguk gyakran valódi kábítószerek hatása alatt állnak. A rendőrkapitány beszámolójából az is kiderült, hogy a rablások melegágya lett a kerületben, hogy a lakástulajdonosok a kapualjakban felszerelt

dobozokban helyezik el kulcsaikat. Ezeket a dobozokat az erre szakosodott bűnözők könnyen kinyitják és besétálnak a tálcán felkínált házakba, lakásokba.

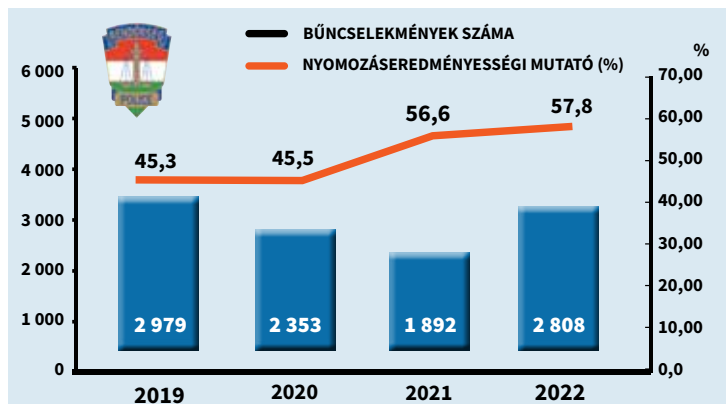
Niedermüller Péter polgármester megköszönte a rendőrség eredményes munkáját a kerület nehéz terepén. Mint mondta, „jó irányban haladunk, erősödik a rend, javul a lakók biztonságérzete, csökken a panaszok száma.” A polgármester a kerületi rendőrség támogatását

doskodás köréből. Funkcionális analfabétaként érik el az iskolaköteles életkor végét, elhelyezkedni nem tudnak, és 17-18 évesen kotyvasztott drogokkal teszik tönkre magukat. Együtt kell gondolkodnunk arról, hogy az ő helyzetükön hogyan tudunk javítani.

Szücs Balázs alpolgármester arra hívta fel a figyelmet, a drogprevenziót nagyon megnehezíti, hogy a civil szervezeteket kitiltották az iskolákból, így a korábbiaknál is nagyobb felelősség hárul a rendőrségre, amelynek programjait fogadja az oktatási rendszer. Köszönetet mondott Szalay-Komka Éva órnagy-aszszonynak, aki már több mint tíz éve szervez ilyen iskolai felvilágosító-programokat.

Sedlák Tibor, az Erzsébetvárosi Rendészeti Igazgatóság vezetője, aki korábban számos rendőri vezetői poszton szolgált a fővárosban, azt a meggyőződését osztotta meg a hallgatósággal, hogy Erzsébetváros, ahol a főváros éjszakai élete koncentrálódik, Budapest legkeményebb kerülete. Az itteni eredményes munkának egyik feltétele volt, hogy 2019 óta lecseréltek, korszerűsítettek 139 térfelügyelő kamerát, most pedig arra készülnek, hogy a rendszert tovább építsék, újabb eszközökkel fedjék le a korábbi holttereket. Arra számít, hogy a képviselő-testület biztosítja ennek anyagi hátterét.

Barát József

is kérte ahhoz, hogy sikerüljön megfékezni a járdákon száguldozó rollereseket és szabályokhoz kötni a taxik behajtását Belső-Erzsébetvárosba, ahol egyes taxisok körbe-körbe hajtva keresik a gyakran ittas külföldi klienseket. A polgármester a droghelyzetről elmondta, hogy őt leginkább azoknak a mélyszegénységben élő fiataloknak a sorsa aggasztja, akik kiesnek a társadalmi gon-

E-rollerek: határozottságra van szükség

– Én magam az eddiginél szigorúbb intézkedések híve vagyok az elektromos rollerek és a kerékpároknak a lakók biztonságát veszélyeztető használata ügyében. Akkor is, amikor a járdát használják, vagy amikor az E-rollereket szerteszét hagyják. Ezt mondta lapunknak **dr. Kispál Tibor**, a közbiztonság és közbiztonság ügyeivel foglalkozó alpolgármester, aki az ismétlődő lakossági panaszok miatt a közelmúltban a rendőrség, a kerületi rendészet és a hatósági iroda részvételével hívott össze értekezletet.

Az alpolgármester a rollerek szabálytalan és balesetveszélyes használata miatt az új, egyértelmű KRESZ-szabályok elfogadásáig és az üzemeltetőkkel kötött új szerződések megkötéséig akár az E-rollerek használatának ideiglenes tiltását is lehetségesnek tartja Erzsébetvárosban. A jelenlegi viszonyok között azonban – kezdetként – azt a képviselő-testületi döntést kell kikényszeríteni, amely megtiltja, hogy ezeket az eszközöket a járdán használják. Az alpolgármester azt is javasolja, hogy a rendészet gyűjtse be a szabálytalanul parkoló, széthagyott rollereket, amikor lejárt az üzemeltetők figyelmeztetése után a kétórás türelmi idő. Ennek költségeit pedig hárítsák át a szolgáltatókra.

B. J.

EGY ÉVES LETT AZ ERZSÉBETVÁROSI CIVIL KÖZPONT

Hogyan tovább KlauDió?

Egy évvel ezelőtt, 2022 októberében nyílt meg az Erzsébetvárosi Civil Központ a KlauDió tér és a Nagy Diófa találkozási pontjában. A sokak által csak KlauDióként „becézett” intézményt a Fővárosi Önkormányzat Tér-Köz pályázatán elnyert forrásból, és a VII. kerület saját költségvetéséből újították fel. A teret körülbelül 40 fős találkozó, konferenciák, kulturális események megrendezésére alakították ki. Az önkor-

mányzat céljairól a megnyitáskor **Szücs Balázs** alpolgármester elmondta: kiemelten fontosnak tartják a civilekkel való együttműködést, a munkájuk segítségét. „Amikor más kerületek, városok bezárnak civil központokat és művelődési házakat, mi olyan civil központot adunk át, amelyet a helyi szervezetek előzetes regisztráció-

val, ingyen vehetnek igénybe.” Az intézmény működtetésére országos pályázatot írtak ki, amelyet a Slam Poetry Magyarország Egyesület nyert meg. Egyéves szerződésük idén októberben lejárt. Szücs Balázs kérésünkre összegezte az elmúlt évet: „A KlauDió maximálisan beváltotta a hozzáfűzött reményeket és ígéreteket. A kerületi civilek megszerették ezt a helyet, sok pozitív visszajelzést kaptunk tőlük.”

Az Erzsébetvárosi Civil Központ adatai szerint az elmúlt évben itt összesen 390 programot valósítottak meg. Ebből 133 civil, 155 kulturális és 102 sport témájú programot rendeztek, több mint 1250 órában. Közel 3400 látogató fordult meg a KlauDióban. 316 alkalommal a hetedik kerületben regisztrált szervezet foglalt itt időpontot, azaz megvalósult az az önkormányzati

cél is, hogy elsősorban a helyi közösségek életét pezsdítsék fel. Összesen 41 szervezet tartott itt rendezvényt.

A KlauDió további üzemeltetésére kiírt pályázatnak idén két nyertese lett: az Epicentrum Egyesület és az Erzsébetvárosi Civil Szervezetek Szövetsége együtt működtetik majd a központot. Szücs Balázs elmondta: a cél, hogy az eddiginél is nagyobb teret adjanak a lakókat közvetlenül megszólító, a mindennapi életüket érintő eseményeknek, befogadjanak például önkéntes csoportokat, érdekvédelmi közösségeket. Az alpolgármester hangsúlyozta: „A célunk az, hogy a KlauDió olyan találkozóhely legyen Erzsébetváros szívében, ahol az emberek egymásra találhatnak, közösségek jöhetnek létre. Erős civil szervezetek nélkül ugyanis nem működhet modern kerület.”

SZS

IDEJE VAN A HÁBORÚNAK IS

Frölich Róbert: Magyarországon az emberek megőrizték józanságukat

Elérnek-e Budapestig, Erzsébet-városig, a háború véres hullámai? Miről szól a Dohány utcai zsinagógában a szolidaritási istentisztelet? Frölich Róbert országos főrabbit kérdeztük.

Az ember csak kapkodja a fejét. A jelenlegi izraeli-palesztin konfliktus félelmetesebb a korábbiaknál. Mit mondhat a rabbi zsidóknak és nem zsidóknak?

– Az első tanulság, hogy nem lehetsz elég éber. Egy pillanatig sem lankadhat a figyelem. A rendszer, amit ember működtet, el fog romlani. De könnyű nekem háromezer kilométerről a fűtött irodából okoskodni. A mészárlásra, amit a Hamasz művelt, nincsenek szavak.

Mivel nem spontán indulat eredménye, akik megtervezték és kiviteleztek, ilyenek tervezték. Hogy csecsemők is meghaljanak, hogy embereket fejezzenek le.

– Nem tudom, milyen elvetemültség kellett ehhez. Ilyesmit valóban csak a náciok tettek.

Sokan azt mondják, ez a gyász, a hallgatás órája. Miről szól a Dohány utcában rendezett istentisztelet?

– Szolidaritási istentisztelet volt. (Lásd kereset írásunkat – a szerk.) Nem véletlenül szól így az Írás: mindennek megvan a maga ideje. Megvan az ideje a beszédnek és megvan a hallgatásnak, a háborúnak és a békének. Most a beszédnek és a háborúnak van ideje. Annak a háborúnak, amelyet rákényszerítettek Izraelre. Egyetlen ország sem állhat feltett kézzel, mondván, ide lőjtek. A beszédnek pedig azért van ideje, mert nyolcvan évvel ezelőtt mindenki hallgatott. Hallgattak a zsidók és hallgattak a nem zsidók. Igaz, a hitleri genocídiumnak nem volt előképe. Ma már ismerjük ezt az előképet. És nemcsak azért kell szólni, ami Izraelben történt. Azt is szóvá kell tenni, ami Európa nagyvárosaiban zajlik. Gondolok itt a Free Palestine kampány egyre agresszívebb tüntetéseire. Ez túlmutat egy helyi háborún, ez nem „nemzeti felszabadító mozgalom.” Antiszemita vérengzés. A Népszavában olvashattuk Gábor György elemzését, aki a „tisza forráshoz” nyúlva a Hamasz Chartájának szövegéből vezeti le a „szent célt”, Izrael megsemmisítését. Nehéz valakivel kompromisszumot kötni, aki előrebocsátja: mindenképpen meg akarlak ölni.

Kulcskérdés, hogy ki nyeri most a „szavak háborúját”, a propagandát? Újdonság, hogy a barbár gyilkosságok ellenére a médiaharcban nem vezet Izrael.

– A világ változik. A Hamasz mögött ma már nagy számban állnak képzett „kiber- és médiaharcosok”. Megtanultak kommunikálni. Eredményesen használják a közösségi médiát. Befolyásuk a nemzetközi közvéleményre nagyobb, mint valaha.

A háborúhoz nemcsak harci indulat kell, de higgadt, önkorlátozó tervezés is, ha nem akarjuk, hogy elszabaduljon a pokol. Úgy látom, a fegyveres fellépéssel együtt Izrael és szövetségesei hűteni próbálják az indulatokat.

– Hogy mit kell tenni Izraelben, nem tudom, nem vagyok ehhez sem elég bölcs, sem elég tájékozott. Nyilván kialakítanak Gázában egy biztonságosabb védelmi zónát, felkutatják a föld alatti járatokat, ügyelve arra, hogy a lehető legkevesebb polgári áldozat legyen.

Szó esett a Free Palestine tüntetésekről. Mennyiben táplálkoznak ezek burkolt, vagy nyílt antiszemitizmusból és mennyiben felszínességből. Mondván, „én méltányos vagyok, a katonailag gyengébb mellé állok.”

– Nehéz a dolgokat szétválasztani. Nem állítom, hogy mindenki, aki Izraelt bírálja, megveszekedett antiszemita. Palesztin ügyben persze mindig ment az agymosás. Első állításom: ma is élnek Izrael földjén arab identitású és nyelvű izraeli állampolgárok, keresztények és muszlimok. Kettő: Gázában önkormányzatiság van, a Hamasz választásokon került hatalomra. Gázát

Izrael sosem akarta elfoglalni. Három: melyik ország nyitott kaput a gázaiak előtt azzal, hogy próbáljunk együtt dolgozni, élni? Egyiptom nem fogadja őket, Jordániában ez szóba sem jöhet.

Mit mondhatnánk vigasztalóan? Hogy aggódunk?

– Csak saját templomunk közösségére hivatkozhatok. A fővárosban is szervezni akartak palesztinpartit tüntetéseket. A rendőrség nem engedélyezte, helyesen. Ez sok embert megnyugtató. Az első napokban volt egyfajta félelem attól, hogy fölerősödnek az antiszemita hangok. Szerintem nem történt meg. Az emberek megőrizték józanságukat.

A Mazsihisz mindent megtesz az intézmények, templomok fizikai biztonságáért. A fizikai biztonságérzet segít abban, hogy szellemileg is biztonságban érezzük magunkat.

Buják Attila

Szolidaritási istentisztelet a Dohány utcai zsinagógában

Szolidaritási istentiszteletet tartottak Erzsébetvárosban, a Dohány utcai zsinagógában. A rendezvényt civilek által szervezett virrasztás követte a Csányi utcában.

Az istentiszteletet a Mazsihisz és a Budapesti Zsidó Hitközség szervezte. Az istentiszteleten részt vett **Novák Katalin** köztársági elnök, a hazai egyházak vezetői, köztük **Erdő Péter** bíboros, számos Magyarországra akkreditált diplomata, **Karácsony Gergely** főpolgármester, **Niedermüller Péter**, Erzsébetváros polgármestere, **Oláh Lajos**, választókerületünk országgyűlési képviselője. A zsinagóga zsúfolásig megtelt, a karzaton is rengetegen álltak. A nyitóbeszédet Yacov Hadas-Handelsman, Izrael budapesti nagykövete tartotta. A nagykövet kifejezte meggyőződését, hogy a rákényszerített háborúban Izrael győzni fog. Meg fogják védeni az országot. A zsidó szervezetek vezetői közül beszédet mondott **Dr. Grósz Andor**, **Mester Tamás és Győrfi László**. Az istentisztelet **Frölich Róbert** országos főrabbi beszédével zárult.

Az istentiszteletet követően Niedermüller Péter és Oláh Lajos a Csányi utcában, a civilek virrasztásán gyertyát gyújtottak az áldozatokért. A polgármester levélben fejezte ki együttérzését izraeli testvérvárosunk, Cfat Izrael polgármesterének.

Budapest fejlődése előtt tiszteleg a Fesztiválzenekar

A Zsidó Budapest 150. éve rendezvény-sorozat kiemelkedő eseménye lesz, hogy november 19-én este fél nyolctól Fischer Iván vezényletével a Budapesti Fesztiválzenekar (BFZ) lép fel a Dohány utcai zsinagógában, a magyar zsidóság ikonikus épületében.

A Fesztiválzenekar a világ egyik legjelentősebb klasszikus zenei együttese, a Gramophone zenei magazin toplistáin már másfél évtized óta szerepel. A sorrendet szakértők véleménye és közönségszavazás útján állítják össze. Ennek alapján tavaly a BFZ lett az Év Zenekara. A legfontosabb európai és amerikai napilapok

zenekritikusai Fischer Ivánt a karmesterek 10-es toplistáján a hatodik helyre rangsorolták. A Fesztiválzenekar zeneigazgatóját, aki a Vicenzai Operafesztivál alapítója is, október 23-án az észak-olaszországi város díszpolgárává avatták.

Fischer Iván számára Erzsébetváros különösen fontos része a most 150. esztendő Budapestnek, hiszen itt, a gyönyörűen restaurált Rumbach Sebestyén utcai zsinagógában alapította újra az OMIKÉ-t, az Országos Magyar Izraelita Közművelődési Egyesületet. Ezt a közösséget 1909-ben Hevesi Simon hozta létre a kultúra terjesztése céljából. A vészkorszakban, amikor a zsidó származású művészeket leparancsolták a színpadokról, az OMIKE szervezett számukra fellépési lehetőséget a Wesselényi utcai Goldmark Teremben. A rendszeres fellépők egyike Fischer Sándor karnagy, Fischer Iván édesapja volt. A megújult OMIKE koncertjein, ahol az egyetemes zenekultúra nagyjainak műveit játsszák származásukra való tekintet nélkül,

Gyertyagyújtás a Seress Udvarban

A Gólem Színház és csapata december 7-e és 14-e között szeretettel várja az erzsébetvárosiakat hanukai gyertyagyújtásra a Csányi utca 4. szám alatti Seress udvarba. A lángot minden nap más fogja fellobbantani, eljönnek művészek, közéleti személyiségek, a kerület ismert lakói. December 14-én Niedermüller Péter és barátai gyújtják meg a gyertyát.

fontos szerepet kap az irodalom is, az esteket közösségépítő beszélgetések követik.

November 19-én Erzsébetváros Önkormányzata és a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége (MAZSIHISZ) által közösen szervezett ünnepi hangversenyen a Budapesti Fesztiválzenekar J.S. Bach, Alexander Glazunov és Kodály Zoltán műveivel a kiemelkedő zsidó és nem zsidó történelmi személyiségek előtt tiszteleg, akik hozzájárultak a magyar főváros szédületes fejlődéséhez az elmúlt másfél évszázadban.

B. J.

MINDENKI NYERTES LESZ, BELEÉRTVE A BOLYGÓNKAT IS

CSERITI – több mint jótékonyság!

Hamarosan indul a lomtalanítás Erzsébetvárosban, a fölösleges háztartási kisgépek és aprócikkek, használati eszközök, dísz tárgyak, ruhaneműk egy része a lakásból az utcára kerül. Jó esetben. Roszszabb esetben rakosgatjuk tovább otthon a kettes számú kenyérpírtót, a gyerek kinőtt ruháit, régi játékaikat, az ajándékba kapott, de a bútorhoz nem passzoló herendi vázát, nagymama hat darab Miska kancsóját, a sosem hordott cipőt, az egyszer viselt nagyesztélyit, a DVD gyűjteményt. S még ki tudja, mennyi holmit halmozunk, pedig régóta csak foglalja a helyet. Kidobni sajnáljuk, hátha jó lesz majd egyszer valamikor, valakinek, valamire.

A CSERITI bolt- és leadópontok éppen azért jöttek létre, hogy megtalálja új gazdáját, régi tárgyunk. És, hogy mindenki nyertes legyen: rászoruló, tudatos zöld vásárló, kincskereső, leadó egyaránt.

„Nem akarsz tárolni? Nincs szíved a szemétkébe dobni? Mások számára még értékkel bírhat? Akkor gyere, add le nálunk vagy elmegyünk érte, rendbe tesszük, logisztikázzuk! Közös körforgásban tartjuk, ami számodra felesleges!” – magyarázza **Sáhy Gábor** stratégiai vezető a Podmaniczky utca 37-ben található CSERITI ponton.

Kerületünkhöz közel még a Baross utca 47-ben működik szociális és fenntarthatósági üzlet, Erzsébetvárosban jelenleg nincs bázisuk, de elindult a párbeszéd, hogy mielőbb itt is nyithassanak.

Budapesten még egy tucat boltot terveznek.

A CSERITI üzletek új, együttműködő partnere az erzsébetvárosi önkormányzat. A megállapodás értelmében havonta egy rászoruló családot tetőtől-talpig felöltöztetnek a boltjukból 30 ezer forint értékben. Illetve karácsonyi ajándékként öt, szintén rászoruló kerületi család 20-20 ezer forintos ajándékutalványt kap a CSERITI-től.

Az elfekvő tárgyakból szemét lett volna

Sáhy Gábor a 2000-es évek végén még multicégekkel, vendéglátásban dolgozott, sokat utazgatott a világban. Angliában, és az Egyesült

Államokban találkozott először „charity”, azaz jótékonyági üzletekkel, melyek voltaképp társadalmi vállalkozások. Ez az üzleti modell nálunk kevésbé ismert, Sáhy Gábor magyarországi CSERITI boltok nyitásával mutatja a jó, környezettudatos példát.

„A társadalmi vállalkozás azt jelenti, hogy nonprofit módon gazdasági tevékenységet végzünk a mérhető társadalmi hatás elérése érdekében. A gazdasági és szociális-környezeti fenntarthatóság egyensúlyban marad, egyik sem mehet a másik rovására. Egy csapat embernek megélhetést biztosít a CSERITI, miközben a fenntartható fejlődést is szolgálja. A beérkezett adományok jó részét tovább adományozzuk segélyként, civil szervezeteken keresztül. Az üzleteinkben pedig a használt piaci árnál legalább 30 százalékkal olcsóbban juthat hozzá a vásárló a legkülönbözőbb eszközökhöz, díszekhez, ruházati cikkekhez.” – fogalmaz a CSERITI stratégiai vezetője.

Budapesten belül házhoz is mennek: ha összegyűlik elég felesleges tárgy összekészítve, bedobozolva, elszállítják azokat, ezzel is segítve az otthoni rendrakást. Honlapjukon minden szükséges információ megtalálható.

A CSERITI az elmúlt 12 évben 4 millió kilogramm tárgyat mentett meg attól, hogy szemétté váljon.

Vásárlóinak mostanáig 740 millió forintot spórolt meg a társadalmi vállalkozás.

„Egy klasszikus vállalatot építünk, de nem csak az önös érdekű profitért dolgozom. Ez egyébként sem olyan üzlet, amiből három év múlva jachtot veszek, bár nincs is ilyenre igényem. Ennek a vállalkozásnak van mögöttes, jótékony társadalmi hatása, ami az emberiség jövőjéről szól.” – zárja gondolatait Sáhy Gábor. Honlapjuk itt található: www.cseriti.hu

Török Zsuzsa

GREEN MARKET PROLONGÁLVA

A Klauzálon Nem Adják Fel

Nyártól késő őszi tartó sikeres sorozat első része ért a végéhez a Klauzál téri Vásárcsarnokban. Az önkormányzat, a Nem Adom Fel Alapítvány és a Hello Piac közös rendezvénye, a Green Market október 14-én az ötödik felvonással zárult.

A vásárlásnak két üzenete volt. A fenntarthatóság-újrahasznosítás és a befogadás, a megváltozott munkaképességű fiatalok munkához juttatása. Az előbbi a Hello Piac, az utóbbit a Nem Adom Fel Alapítvány ifjú művészei képviselik.

A szombati vásárra kilátogatott **Niedermüller Péter**, Erzsébetváros polgármestere és **Bárdi Zsuzsanna**, a piacok működéséért felelős alpolgármestere is. „Azt hiszem, sikeresek voltunk”, mondja Bárdi Zsuzsanna. „A vásárokat megszerették a helyiek. Érdemes folytatni.” A Green Market egyszerre kereskedelem és a szó jó értelmében vett „buli”, közösségi együttlét. Nem véletlen, hogy a piacot egyre gyakrabban keresik fel a turisták. Kiderült, nemcsak sörözni jönnek, ha van értelmes program. Úgyhogy Bárdi Zsuzsanna szerint a „show folytatódik” a közelgő adventi hétvégéken. Fontos lenne, hogy a rendezvényt a városban széles körben ismerjék. A siker a csarnok működését is fellen-

dítheti. Egyetért ezzel **Szamosi Dely Orsolya**, a Hello Piac szervező menedzsere. Szombaton ötven-hatvan asztalt helyeztek ki, jó néhány jelentkezőt hely hiányában nem tudtak fogadni. Az árusok kiválasztása a Green Market filozófiáját tükrözi. Fontos, hogy az áru ne csak eladható legyen. A természethez fűződő „megőrző”, kímélő viszonyt is szemléltesse.

Meg is néztük, mit értenek ezen maguk az árusok. **B. Dani Diána** álma, hogy igazi intarziás bútort készíthessen, ami a tömegtermelés miatt az üzletekből eltűnt. Furnélemezből, mások által hulladéknak nyilvánított faanyagból készít képeket, szimbólumokat. Ez türelmjáték, egy-egy tárgy kidolgozása napokig eltart. Amit **Hrnicsárné Farkas Katalin** árul, nem ördögösség – makramé: falidísz, virágtartó, törülközőtartó, szintén egyszerű anyagokból. **Szathmáry Hanna** kidobott műanyagból készít miniatűr hangulatlámpákat, háttérként mohával benőtt faanyagot használva. **Hornacsek Károlyné** illatszereket, kozmetikumokat árul, csak a természet által előállított anyagokból. Szappan, tusfürdő, kenőcs, arckrém – mindegyik alapanyag vega, kivéve a mézből formázott mosdószappant. **Antal Kitti** kerámiákat készít, alapanyagukat mások a munka melléktermékeként már kidobták. Kitti bebizonyítja, lehet vele mit kezdeni. Számára az a lényeg, hogy amit csinál, örömet szerezzen másoknak és önmagának is. A legnagyobb érdeklődést mégis a PET Kupa asztala váltotta ki. Amit a Tiszából a vízügy nem tud kihalászni (ezek többnyire polietilén PET palackok kupakjai), az megdarálható, újrahasznosítható. Lelkes civilek összegyűjtik a kupakhalmokat, melyeket a folyó a partra sodort. Aki a legtöbbet gyűjti össze, az nyeri el a „PET Kupát.” **Götz Máté** a piacon teszi közzsemlére, mi készíthető ebből a csúf és szennyező anyagból.

Nem folytatjuk, remek dolgokat, megható, nemes szándékot láttunk. A riporter, nem tudva ennyi jónak ellenállni, fonálból készült, piros bajszos, rózsaszín orrú kiséggel távozott.

Buják Attila

Az esővíz értékes erőforrás

Erzsébetváros a jövőben nem a drága ivóvizet használja majd a növények öntözésére, hanem az esővizet gyűjti össze erre a célra. Egyebek mellett ez a célja annak az uniós finanszírozású „Life in Runoff – Városi eső” projektnek, amelyet a Klímabarát Települések Szövetsége kezdeményezett.

A napokban az Európai Klíma-, Környezetvédelmi és Infrastruktúra Ügynökség szakértői: **Mirjam Witschke** és **Kocsis-Kupper Zsuzsanna**, valamint a munkákat koordináló XII. kerületi Zöld iroda munkatársai tartottak szemlét a Klauzál téren, ahol 60 köbméteres gigatartály épül januártól. A jövőben itt a bejárat előtti burkolat alá tervezett konténerben gyűlik össze az esővíz, amely a piac épületére hullik, és ezt lehet majd felhasználni öntözésre, szűrés után esetleg az utcák mosására is. A „pilot projekt”, azaz bemutató vállalkozás keretében két kisebb tartály épül a Magonc és a Csicsergő óvodákban, és társasházak is pályázhatnak 300 literes tartályokra. A távlati cél nem csak az értékes ivóvíz megtakarítása, de az is, hogy a csatornarendszer tehermentesítésével csökkentsük a villámárvizek károkozását is. Az uniós támogatásból megvalósuló munkálatok költségvetése 35 millió forint. **B. J.**

GONDOZÓK ÉS GONDOZOTTAK

„Létezik még segítőkészség és emberség”

A kerületi Humán Szolgáltató Facebook oldalán nemrég jelent meg egy nyugdíjas hölgy levele. Ebben megköszönte azt a gondoskodást, amit súlyos balesete után a Házi Segítségnyújtási Szolgálat munkatársaitól kapott. Írta azt is: „Gyakorlatilag elvégeztek minden olyan munkát, amit én ágyhoz kötve nem tudtam megoldani. Hívhattam őket, ha bármi kérésem volt, megoldották. Munkájukat valamilyen módon propagálni kéne. Szofcsák Erzsébet.”

ERZSIKE, A GONDOZOTT

A levél íróját az otthonában kerestük fel. Több mint 30 éve lakik a VII. kerületben, ugyanabban a házban. Erzsike néni világéletében aktív életet élt, anyagbeszerző volt egy híradástechnikai vállalatnál, szerette a munkáját, a kollegáit, igazi csapatember volt. A rendszerváltás után a céget leépítették, és 26 év után Erzsikét is elbocsátották. S bár még elhelyezkedett egy másik cégnél, 58 éves korában nyugdíjazták. Még utána is dolgozott, a kerületben élő idősekhez járt segíteni.

Idén júniusban épp munkába sietett Erzsike, mikor a lépcsőn megbicsaklott a lába. Nem törődött vele, sietett tovább. Csakhogy a fájdalom erősödött. Egyik nap már lábra sem tudott állni, hívni kellett a mentőket. Sípcsonttörést mutatott a röntgen, Erzsikét sürgősen műtötték. Az orvos azt mondta, hat hétig csak járókerettel közlekedhet a lakásban is. Erzsike kétségbeesett: egyedül él, egy keresztfia van, elfoglalt, családos ember, nem számíthat rá. Nincs, aki egy pohár vizet adjon. Régebben a ház lakói összetartottak, segítettek egymásnak. De az idősök már meghaltak, új lakók költöztek be, jönnek-mennek az albérlők, szóba sem állnak egymással. Erzsike hallott a kerületben működő Házi Segítségnyújtási Szolgálatról,

hozzájuk fordult. „Megállapodtunk abban, hogy hetente négyszer jönnek hozzám. Küldtek egy gondozónőt, Senczi Csillát, és volt egy állandó helyettese is. Mindkettőjükről csak jót mondhatok. Én lelkileg nagyon rossz állapotban voltam akkor, mert még sosem kerültem ennyire kiszolgáltatott helyzetbe. De Csilla annyira kedves és barátságos volt, már a hangja is megnyugtató. Még este is hívhattam, ha baj történt. A helyettese, Adrienn is bájos nő, felvidította a napjaimat. Ezek a gondozónők nem csak profik, és kedvesek, hanem nagyon tisztességesek is. Ha bevásárlásra adtam nekik pénzt, az utolsó fillérről is elszámoltak.”

Erzsike hozzáteszi, a gondozónők fizikailag és lelkileg is nagyon nehéz munkát végeznek, miközben sem anyagilag, sem erkölcsileg nincsenek igazán megbecsülve. Ezért is akarta nyilvánosan megköszönni a munkájukat. Nem csak azt, hogy újra le tud menni az utcára és önálló életet élhet. Leginkább azért hálás, mert visszakapta a hitét, hogy ebben az elidegenedett világban is létezik még segítőkészség és emberség.

CSILLA, A GONDOZÓ

Szenczi Csilla sok éve dolgozik a kerületben házi segítőként, naponta legalább öt-hat címre megy ki. Gondozottjai között akadnak végstádiumban lévő rákos betegek is. Csilla akkor tud lelkileg kicsit kikapcsolni, amíg az egyik lakásból átér a másikba. De amikor a következő ellátotthoz belép, már csak ráfigyel. Szívét, lelkét beleadja a fizikailag, és pszichésen is nehéz munkába. Szerinte ezt másként nem is lehetne csinálni. Újpesten született, 58 éves, eredeti végzettsége gyermekápoló, korábban a budapesti Ortopédiai Klinikán dolgozott, ahol csontvelődaganatos gyerekeket ápolt. Lelkileg azonban ez túlságosan megviselte. „Átképeztem magam szociális gondozónak, mert az időseket is nagyon szeretem. Nehéz elviselni azt is, ha egy idős ember elmegy, mégis könnyebb elfogadni, mert ez az élet természetes rendje.”

Csilla szerint az idősgondozásban a lelki támogatás a legfontosabb, egy kedves szó, egy simogatás sokszor mindennél többet ér. S hogy miért érdemes ezt a hivatást végezni? Mert az idősektől nagyon sokat lehet tanulni, rengeteg az élettapasztalatuk, és a legkisebb dolgokért is nagyon hálásak. Meséli Csilla, az

egyik bácsi verset írt neki, de sok-sok köszönő levelet is kapnak. Ilyen volt Erzsike levele is. Ő a könnyebb ügyfelek közé tartozott, hisz a balesete utáni átmeneti rehabilitációjában kellett őt segíteni. És a bátorítás, gondoskodás eredményeként két hónap alatt felépült.

A kerületi Házi Segítségnyújtási Szolgálatnál 17 gondozónő dolgozik, vezetőjük Szincskné Horváth Anikó, és jelenleg 119 ügyfelet látnak el. Többségük idős vagy más

rászoruló kerületi lakos, akiknek az otthonaikban segítenek. A gondozók bevásárolnak, rendben tartják a beteg szűk lakókörnyezetét, beadják a gyógyszereket, etetnek, mosdatnak. Általában napi egy-másfél órát töltenek az ügyfeleknél, de szükség esetén többet is. Senkit nem hagynak magára a bajában. Egyéni megállapodástól függ, hogy a gondozó hetente hány alkalommal menjen, mennyi ideig lesz szükség a szolgáltatásra. Mindig egyénre szabott ellátást biztosítanak. Nagyon fontos az ellátottak lelki gondozása is, mert a segítő munkának a bizalom az alapja. A szolgáltatás óradíja a jövedelemtől függ, de a házi segítségnyújtás maximális óradíja 670 forint. Ez jóval olcsóbb a piaci áraknál, sőt, a többi kerület hasonló szolgáltatásaihoz képest is olcsó.

A Házi Segítségnyújtási Szolgálat munkatársai úgy vélik, fontos lenne, hogy szolgáltatásairól minél többen tudjanak a kerületben, és a rászorulókhöz eljussanak az információk. Ebben a kerület háziorvosai segíthetnének a legtöbbit, hiszen ők vannak közvetlen kapcsolatban a segítségre szorulókkal.

Házi Segítségnyújtási Szolgálat:
1074 Budapest, Dohány u. 22-24.
Telefon: +36 1 342 9576
E-mail: hazisegitseg@bjhuman.hu

A fehér bot világnapja Erzsébetvárosban

A fehér bot világnapját ünnepelték október 19-én a Nagy Diófa utcai Klau-Dió Civil Központban. A rendezvény szervezője, **Jánosi Veronika**, a Vakok és Gyengénlátók Közép-Magyarországi Regionális Egyesületének VII. kerületi közösségi vezetője elmondta, ő húsz éve használja a fehér botot: „Az ünnepnek az a célja, hogy felhívja a figyelmet sorstársaink helyzetére, és hogy segítse társadalmi integrációjukat.”

Mészáros Ágnes, a VGYKE alelnöke személyes példával élt: „A fehér bot világnapján azt is fontos hangsúlyozni, hogy nekünk nem sajnálatra van szükségünk, hanem olyan segédeszközökre, amelyekkel mi is teljes értékű életet élhetünk. Én születésem óta vagyok látássérült, és nagyon nem szerettem volna fehér botot használni. Vakvezető kutyával közlekedtem négy éve, ő az én szőrös gyermekem. De amikor sötétedés után leviszem az utcára, a kutya a hámban nem végzi el dolgát, ilyenkor kénytelen vagyok mégis elővenni a fehér botot. És azt tapasztaltam, hogy az emberek nagyon segítőkészek. Úgyhogy arra bátorítom minden sorstársamat, hogy használják nyugodtan ezt a segédeszközt is.”

Nagy tapssal fogadták **Szücs Balázs** alpolgármestert is, aki elmondta, „Ez a nap valójában nem a fehér bot ünnepe, hanem az életet ünneplem veletek. Az életet, amely fejlődni

akar, virágozni és közösséget teremteni. Ma-napság sokan érzik úgy, hogy nem fogadják be őket a társadalom, az egészségi állapotuk, a másságuk vagy a világnézetük miatt kirekesztettek lesznek. A fehér bot világnapja azon-

ban azt jelképezi, hogy mi mindannyian az életnek, a teremtetnek vagyunk a megismételhetetlen csodái, és az emberiség nagy közösségének az egyenjogú tagjai. De egy kisebb közösséghez, Erzsébetvároshoz is tartozunk, és mi itt egy olyan közösséget szeretnénk építeni, ahol mindannyian számíthatunk egymásra, és az egyéni érdekeknél sokkal fontosabb, hogy kapcsolódhatunk egymáshoz.”

A rendezvény azt is bemutatta, hogy látássérült embertársaink ugyanolyan értékesek, mint bárki más, kiváló alkotók vannak köztük. Bíró Dénes, a KlauDió vezetője A fény az időben című antológiából olvasott fel vak és gyengénlátó írók, költők műveiből. Majd Horváthné Dunaveczi Leona látássérült előadóművész énekelt musicaleket, amit vastapossal hálált meg a közönség. A fehér bot ünnepe így lett a művészet, a szolidaritás és a barátság ünnepevé Erzsébetvárosban.

Sándor Szuzsa

Klauzál tér: az önkormányzat már készen áll a kezdésre

A közbeszerzési folyamat malmi sajnos lassan örölnék, pedig Erzsébetváros önkormányzata már hónapok óta készen áll arra, hogy megkezdje a Klauzál tér megújításának munkálatait. A Döntőbizottság szeptember végén esedékes döntését elhalasztotta, majd októberben olyan határozatot hozott, amely szerint ismét meg kell vizsgálni annak a pályázónak, az EVERLING Kft-nek az alkalmasságát, amelyet az Erzsébetvárosi Fejlesztési Kft. korábban kizárt a pályázatból.

A közbeszerzés jellemzően igen bonyolult és hosszadalmas eljárás, amelyet persze nem gyorsít, hogy gyakran előfordul: szakértő mérnökök számára is fogas kérdésekben végül jogászoknak kell állást foglalniuk. Jó példa lehet erre a Klauzál tér felújítására kiírt pályázat, amelynek története tavaly novemberben kezdődött Erzsébetváros képviselő-testületének határozatával. A döntés alapján előbb kötelező tenderkiírást állítottak össze az Erzsébetváros Kft. által megbízott szakemberek, majd idén márciusban megjelenhetett a felhívás.

Jelentkezőkből nem is volt hiány, ám egyikük előzetes vitarendezési eljárást kezdeményezett, amelynek következtében az alkalmassági feltételeket felül kellett vizsgálni és át kellett dolgozni a műszaki dokumentációt. Ilyenkor olyan, a laikusok számára nehezen értelmezhető vitakérdéseket kell tisztázni, mint például: ha egy cégnek van referenciája zúzott kő burkolat fektetésére, az megfelel-e akkor, amikor gumiból kell burkolatot létrehozni? Elég tapasztalat-e egy 135 elemből álló játszótér felépítésére, ha valaki különféle helyeken, például, gyermekintézményekben épített már 50 játszótéri elemet? Vajon elegendő-e a vidéki és külvárosi építkezésben szerzett gyakorlat ahhoz, hogy egy cég boldoguljon a város köze-

pén, ahol fent kell tartani a forgalmat, ráadásul gáz- és vízcsövek keresztezik egymást és a sűrű kamerarendszer kábeleit?

A kerület szakemberei úgy döntöttek, hogy mindenki jobban jár – elsősorban a kerület lakói –, ha a hosszadalmas vitarendezési folyamat helyett az önkormányzati cég visszalép az eljárástól és pontosított feltételekkel új közbeszerzést ír ki. Ez hamarabb hozhat eredményt, mint egy hosszas jogorvoslati eljárás. Sajnos nem így lett. A június 2-án meghirdetett újabb tender is vitákhoz vezetett. Kiderült ugyanis, hogy az anyagi szempontból legjobb ajánlatot egy olyan vállalkozás, az Everling Kft. tette, amelynek referenciáival gond van. Az ajánlást részben saját cégcsoportjának egyik tagja adja, olyan munka elvégzésére hivatkozva, amellyel kapcsolatban a cég nem is szerepel alvállalkozóként az Elektronikus Közbeszerzési (EKR) rendszerben. A Közbeszerzési Döntőbizottság döntése értelmében az önkormányzat cégének most annak ellenére kell kérnie a Rekortán Kft. referenciáit kívül az EVERLING Városepítő Kft. állásfoglalását is az EVERLING Kft-ről, hogy a két cég közötti szoros kapcsolat ránézésre is nyilvánvaló.

A kerület szakemberei szerint az ajánlattevő alkalmasságával kapcsolatban egyébként

eredetileg az is kétségeket ébresztett, hogy a cég a munkálatok becsült értékénél sokkal alacsonyabb árajánlatot tett. Kevesebbet fizetni persze mindig jobb, mint többet, de az irreális árazás sajnos gyakran vezet konfliktusokhoz. Ilyenkor előfordul, hogy a kivitelező a kiírásban szereplőnél olcsóbb technológiát, vagy más nyersanyagokat akar alkalmazni, esetleg a munka megkezdése után próbál többletköltségeket elszámolni. Az önkormányzat a hiánynak ítélt referenciák miatt tehát a pályázó jelentkezését nyáron érvénytelenné nyilvánította, mire az augusztus 31-én jogorvoslati eljárást indított.

Az Erzsébetvárosi Fejlesztési Kft. eredeti döntésével a tender második helyezettjét hiánypótlásra kötelezte, annak értékelése után ezt a céget is kizárták a pályázatból. A jelenlegi helyzet tehát az, hogy újra kell értékelni az EVERLING Kft. referenciáit. Ettől függ, hogy a végső nyertes ez a cég lesz-e, vagy az árajánlata alapján harmadik helyre sorolt Gép Liget Építőipari Kft. Amennyiben a munkálatok mielőbb elkezdődnek, még van remény arra, hogy a Klauzál téri munkálatok befejezésének korábban meghatározott tavaszi határideje legalább részlegesen tartható legyen.

Barát József

ERZSÉBETVÁROS ORSZÁGGYÜLÉSI KÉPVISELŐJE – DR. OLÁH LAJOS

A mesterséges intelligencia fogságában

„A mesterséges intelligencia (MI) megszületése az emberiség legnagyobb eseménye lehetne. Sajnos, talán az egyik utolsó eseménye is, ha nem tanuljuk meg, hogyan kerüljük el a kockázatokat”. Ez az idézet nem friss, Stephen Hawking még 2014-ben, 4 évvel halála előtt fogalmazta meg. Azóta eltelt majdnem 10 év, és ma már a hétköznapijaink része a mesterséges intelligencia. Észre sem vesszük, de gyakran az MI által megfogalmazott híreket olvasunk, reklámokat nézünk, érvelni tud helyettünk, megválaszolja a kérdéseinket, átveszi a helyünket a problémamegoldó gondolkodásban, és apránként a munkahelyeken is. Ezekre a veszélyekre hívja fel a figyelmet a kerület országgyűlési képviselője, dr. Oláh Lajos, amikor azt sürgeti, hogy a kormány mielőbb kezdje meg a felkészülést az MI-ből eredő hátrányok leküzdésére.

Mielőtt a mesterséges intelligenciával kapcsolatos problémákat feltárjuk, beszélünk kell a technológiai fejlődésről, ami viszont óriási lehetőségeket is rejt magában. Általa hatékonyabban működhet például az oktatási-, egészségügyi- vagy közlekedési rendszerünk, valamint a gazdaság, és mindez nagyobb társadalmi jólétet teremthet. Annak érdekében azonban, hogy a mesterséges intelligencia esetlegesen káros befolyását korlátozni tudjuk, először meg kell tanulnunk kezelni, irányítani a folyamatokat. A fejlődés folyamata ugyanis pozitív és negatív következményekkel, sőt, konkrét veszélyekkel is járhat, ilyen például a társadalmi szakadékok további növekedése, illetve az adatvédelmi veszélyeztetettség is.

Az MI-rendszerek nagy mennyiségű érzékeny adatot dolgoznak fel és tárolnak. Ez

szélesebb körben vet fel etikai kérdéseket, beleértve a magánélet védelmével, a beleegyezéssel, a megfigyeléssel, a foglalkoztatással és a társadalom egészére gyakorolt hatásával kapcsolatos kérdéseket. A mostani megélhetési válságban további gondokat okozhat, hogy a kormány egyáltalán nem foglalkozik a mesterséges intelligencia kihívásaival. Az ipari gépek, robotok már most is emberek ezreit fosztják meg állásaiktól és így megélhetésüktől.

A kormánynak azonnal cselekednie kell, hogy megteremtse a megfelelő szabályrendszert erre az összetett problémára. Napjainkban 164 ezer munkavállaló dolgozik olyan szakmában, amely az automatizálással kiváltható, és félmillió másik ember munkájának részfeladatait vehetik el a közeljövőben a különböző technológiai vívmányok. A kormány feladata,

hogy megvédje az embereket a felsorolt problémáktól, és olyan környezetet teremtsen, ahol a technológia nem Magyarország ellensége, hanem segítője. Ki kell mondanunk, ha nem teszünk semmit, akkor 2030-ig Magyarországon becslések szerint 900 ezer ember fogja elveszíteni a munkáját, köztük javarészt az alacsonyabb keresettel rendelkezők.

A világban egyre többen ismerik fel, hogy a lehetőségek mellett mekkora veszélyt jelent a mesterséges intelligencia. Éppen a napokban fogalmazta meg aggályait közös nyilatkozatban 28 ország, köztük az EU, az USA, Kína, és az Egyesült Királyság, közösen figyelmeztetve a katasztrofális veszélyekre. Hazánkban is fel kell készülni a változásokra, ami többek között

Támogatás lesz a megváltási díjból

Korábban más kerületekhez hasonlóan, Erzsébetvárosban is szokás volt, hogy a társasházak a tetőtérük beépítéséből származó bevételből újjátották fel épületüket. Ez mindenkinek jó megoldás volt: a társasház megújult, új otthonok jöttek létre és miután az építési törvény szerint új lakások létrehozásakor az építetőknek lakásonként 3 millió forintos parkolóhely-megváltási díjat kell fizetniük, az Önkormányzat is bevételhez jutott, miközben a városkép is szépült.

Az utóbbi években azonban, részben az építési költségek hihetetlen mértékű emelkedése miatt, egyre kevesebb ilyen tetőtér-beépítésre került sor. Az elszabadult építőipari költségek mellett ez a konstrukció már nem volt életképes: ha az új lakások ára a költségek és a parkolóhely-megváltási díj miatt túl magasak, akkor azok nem eladhatóak, a vállalkozó bele sem kezd az építkezésbe. Ha éppen ezért kevesebbet akarna fizetni a társasháznak a tetőtérért, akkor meg a társasháznak nem lesz elegendő bevétele a szükséges felújításokhoz, és a társasház áll el az üzlettlől. Tehát nem épülnek új lakások, nem újul meg a társasház, nem szépül a városkép és az önkormányzatnak sincs bevétele a megváltási díjból.

Az Erzsébetvárosi Momentum frakció által javasolt új társasházi támogatási forma fenti helyzetet kívánja orvosolni: a tetőtér-beépítést vállaló társasházak az önkormányzattól vissza nem térítendő támogatásért pályázhatnak, a parkolóhely-megváltási díj egy részének erejéig. Ez egy 10 lakásos beépítés esetén, akár 15-20 millió forintnyi plusz pénzt is jelenthet egy társasháznak.

Bárdi Zsuzsa alpolgármester, a Momentum frakció vezetője

(Erzsébetváros képviselő-testülete a frakció javaslatát a Fidesz képviselőinek ellenszavazatával elfogadta. – a szerk.)

érinti a gazdasági, munkaerőpiaci, oktatási, közigazgatási területeket is. Erre fel kell készíteni a lakosságot, az intézményeket, az üzleti, vállalkozói szférát. Létre kell hozni a megfelelő háttérintézményeket, a Demokratikus Koalíció javaslata szerint kormánybiztost kell kinevezni az MI által okozott veszélyek és lehetőségek feltérképezésére, kezelésére és létre kell hozni a Mesterséges Intelligencia Ügynökséget.

Én magam azt is különösen fontosnak tartom, hogy felhívjam a lakosság figyelmét arra, hogy az elmúlt évszázadokban az ipari forradalmak már többször okoztak társadalmi válságokat. A technológiai fejlődésnek mostani szakaszában az újabb ipari forradalom előtt állunk. El kell érünk, hogy erre még időben fel tudjon készülni a magyar társadalom.

dr. Oláh Lajos, Erzsébetváros országgyűlési képviselője

Dr. Oláh Lajosnak a kerület lakói közvetlenül is feltehetik kérdéseiket, e-mail címén, fogadóóráján, illetve Facebook-oldalán:
E-mail: drolahlajos@dkp.hu
Telefonszám: 06 30 709 1102
www.facebook.com/drolahlajos

CSAPATAINK HARCBAN ÁLLNAK

Polgármesterek a Magvető Caféban

„Az önkormányzatok helyzete a NER-ben.” Ezzel a rövid címmel hirdette meg a Republikon Intézet és a Mindenki Erzsébetvárosa program október 12-én megtartott közéleti beszélgetését, melyet Király Dávid, a Republikon munkatársa vezetett. Niedermüller Péter ezúttal a kérdezetek között foglalt helyet. Rajta kívül Kiss Ambrus, Budapest főpolgármester-helyettese, Nyirati Klára, Baja polgármestere, és Wittinghoff Tamás, Budaörs polgármestere vett részt az eszmecserében.

A helyzet minimum „érdekes” – állapította meg rögtön a beszélgetés kezdetén a vitavezető. Mint mondta, a NER rendszerének karmestere sohasem csinált titkot abból, hogy a település, amely „rossz helyre szavazott”, néhány évig szorulni fog. A világháborúval azonban ő sem számolt. A háborúval sem, Magyarország nemzetközi elszigetelődésével már végképp nem. Viszont az alapképlet nem változott. Ellenállnak-e a viharak az ellenzéki önkormányzatok?

Baja polgármestere, Nyirati Klára szerint a helyzet egyenesen romlik, ami mégsem jelenti azt, hogy az önkormányzatok megadták volna magukat. A romlás Budapest helyzetén metsző élességgel érzékelhető. A lényeg egy mondatban foglalható össze. „Nekünk elvileg többet kellene befizetnünk a kormány működtetésére – mondja Kiss Ambrus –, mint amennyit a kormánytól a közszolgáltatások működtetésére kapunk.”

Alapfeladatok teljesítéséről van szó. Közvilágításról, ivóvízellátásról, a közösségi közlekedés finanszírozásáról, a temetők fenntartásáról. A „szolidaritási hozzájárulás” a rendszer definíciója szerint „a szegény települések fejlesztésére” megy, ám soha, senki sem mondta meg, hogy valójában ki, mikor, kinek, mennyi pénzt utal át a szegény települések közül. A főváros válasza egy idő után az volt, hogy beperelte a magyar államot. A bíróság úgy döntött, hogy amíg nem dől el a per, nem lehet a főváros számlájáról havonta négymilliárdot leemelni. Itt tartunk.

A polgármesterek szerint illúzióknak bizonyult az ötlet, hogy az új, „vegyes önkormányzatok” a politikai együttműködés kovászai lesznek. Mindenkinek megvan a maga gondja. Ez településtípusonként más és más. Sokan jutottak kiszolgáltatott helyzetbe. Hitelfelvételi lehetőség nincs. Niedermüller Péter szerint a hete-

dik kerület már a történet kezdetén speciális helyzetben volt. A világháború Erzsébetvárost is megkínította, ehhez jöttek a kormány által bevezetett intézkedések. Az ingyenes parkolás a kerületnek több százmillió forintos veszteséget okozott. Az örökség sem volt kellemes. Azzal szembesültek, hogy a hivatálnak nem volt adatbázisa arról, hány önkormányzati lakás van Erzsébetvárosban, nem beszélve arról, hogy ezek közül hány száz használhatatlan. Mégis sikerült előrelépni. Átalakították a szociális ellátás rendszerét, hozzákezdtek a rossz állapotú lakások felújításához, a kerületet sújtó átmenő forgalom csillapításához.

A panaszok lajstromozása után Király Dávid arról kérdezett, hogy befolyásolja-e a jövő nyári választási eredményt az egy időben bonyolított EP- és önkormányzati kampány. Baja polgár-

mesterasszonya, Nyirati Klára szerint a kampányban vidéken főleg civil szervezetek esélyesek. A kisvárosokban a pártrendszer nagyjából elhalt. Az EP-kampány ezért legyen a pártoké, a helyhatósági a civil szervezeteké. Budaörs polgármestere szerint a pártok közös indulása az európai parlamenti választáson nagyon is kívánatos lenne. 2022-ben nem az együttműködés eszméjével volt baj, hanem a megvalósítás pancserségével. Niedermüller Péter szerint a helyzet Erzsébetvárosban egyértelmű. Az önkormányzati politika nem, vagy csak kis részben pártpolitika. „Büszke vagyok arra, hogy bár mindig lesznek viták (legyenek is), mindenki tudja: Erzsébetváros közös otthonunk.”

A résztvevők eddig jutottak. Szűk hét hónap múlva választások lesznek. Csapatunk harcban állnak.

Buják Attila

A MILESTONE INTÉZET KUTATÁSA

A külföldön végzett diplomások közül sokan hazatérnek

A Wesselényi utca 17-ben található Milestone Intézet kimagasló színvonalú tehetséggondozó központ, amely 14 és 18 év közötti fiataloknak biztosít középiskola melletti képzéseket. Továbbtanulási eredményei alapján a világ legjobb 20 oktatási intézményeinek egyike. Legfőbb céljuk, hogy a diákjaik megtalálják azt a területet, amelyben kiemelkedőek és abban a világ bármely egyetemén megállják a helyüket. A Milestone alapelve az is, hogy a külföldön diplomázó fiatalok közül minél többen hazajöjjenek, és tudásukat itthon kamatoztassák.

De vajon mit sikerült ebből az alapításuk óta eltelt 13 év alatt megvalósítani? A Milestone tavaly indított el egy kutatást, amelyet idén fejeztek be. Ebben 785 végzett diákjuk adatai alapján arra kerestek választ: a külföldön diplomát szerzett magyar fiatalok közül hányan jönnek haza, és mi motiválja őket a hazatérésben? Az eredményekkel kapcsolatban Palasics Péter, a Milestone Intézet ügyvezető igazgatója elmondta: tanulóiuk 65%-a nyert felvételt a világ legjobb 100 egyetemének egyikén, ami nemzetközi viszonylatban is kimagasló szám. 2011-2022 kö-

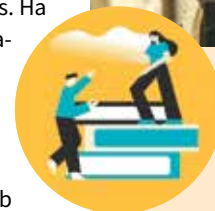
zött 177 növendéküket vették fel Oxfordba illetve Cambridge-i Egyetemre. A diákok többsége azért megy külföldre, hogy szakmailag a lehető legjobb helyen tanuljon, nemzetközi szinten is bizonyíthasson, s hajtja őket a kalandvágy.

Az első nagyobb visszatérési hullám rögtön a kinti diploma megszerzése után várható. Például, ha valaki pénzügyi területen végzett, a londoni City bankhoz a világ minden részéről jelentkezhetnek álláskereső. A hazai munkaerőpiacon viszont nemzetközi diplomájával a legesélyesebbek közé kerül. A második nagy

hazatérési hullám 3-5 évvel a külföldi diplomázás után következik be. Palasics Péter szerint azért, mert a külföldi karrierépítés intenzív, nehéz időszak, vannak, akik elfáradnak benne. Meghatározó szempont a családalapítás is. Ha a magyar fiatal külföldi társat választ, valószínűbb, hogy kint is marad. De sokan úgy érzik, itthon vannak azok, akiktől segítségre számíthat, szülők, nagyszülők. Ráadásul nálunk ingyenes a bölcsőde, óvoda, ami például Londonban egy kisebb vagyon. A honvágy is motiváló erő lehet.

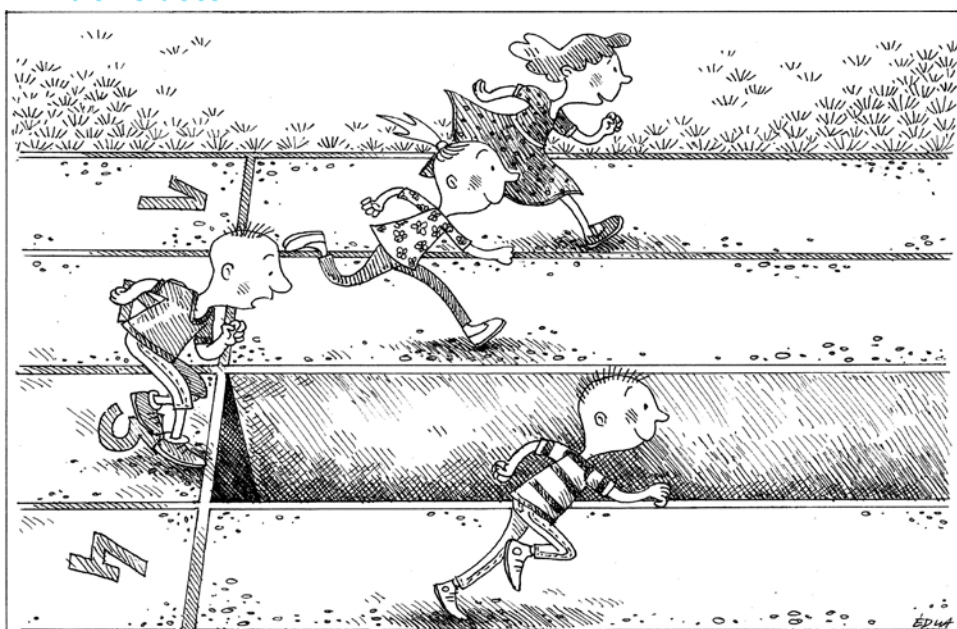
Palasics Péter kiemelte, nagyon büszkék arra, hogy a Milestone Intézet növendékeinek 61%-a hazatért külföldről az egyetem befejezése után, ami az országos átlagnál jóval magasabb szám. S hogy mi a pozitív tendencia oka? A Milestone alapelveiben kiemelten fontos, hogy a tanulás mellett támogatják a közösségi életet. Rengeteg diákklub működik, rendezvényeket tartanak, a diákok külföldről sem szakadnak az „anyaiskolától”. Háromból két Milestone-diák hazatér, és az 52 százalékuk jelenleg is Magyarországon él. Ez azért is meglepő, mert ezek a fiatalok az oxfordi, cambridge-i végzettségükkel, bárhol jó állásra, a hazájuknál jóval magasabb fizetésre számíthatnának. Nem igaz, amivel a mai fiatalokat gyakran vádolják, hogy nekik csak a pénz számít. Többségük úgy érzi, sokat kapott Magyarországtól, sokat tanult kint is, és abból a tudásból, amit külföldön szerzett, szeretne visszaadni valamit a hazájának, és álmaikat itthon megvalósítani.

Sándor Zsuzsa

A halmozottan hátrányos helyzetű tehetséges fiatalok közül kevesen hiszik el, hogy a továbbtanulás lehetősége előttük is nyitva áll. Pedig az Erzsébetvárosi Milestone Intézet várja őket is. Teljes tandíjmentességet kaphatnak, ha pályáznak a Bridge-ösztöndíjra. Jelentkezhetnek az egész országból mindazok, akik a 2023/24-es tanévben fejezik be a nyolcadik osztályt, vagy már középiskolai tanulmányokat folytatnak. A felvételi beszélgetésen nem a lexikális tudást mérik, hanem a tanulási, gondolkodási készséget. Aki elnyeri a Bridge-ösztöndíjat, ingyen vehet részt a Milestone Intézet nemzetközileg is elismert angol nyelvű oktatási programjában, kiscsoportos foglalkozásokon tanulhat, fejlesztheti érvelési és előadó-készségeit valamint kritikus gondolkodását, angol nyelvi tudását. A Bridge-ösztöndíjat három éve alapította a Milestone Intézet, eddig tizennégy diák nyerte el.

Jelentkezés:
1077 Budapest, Wesselényi u. 17.
Telefonszám: +36 30 567 54 99
E-mail: info@msinst.org

Szücs Édua rajza

IRGALOMNAK HELYE NINC

Eörsi László: A forradalom legtöbb mártírja Erzsébetvárosban harcolt

**Erzsébetváros szomorú rekorder. Az 1956-os forradalmat követő leszá-
molások során 37 olyan felkelőt
végeztek ki, aki a 7. kerületben
harcolt a túlerő ellen. Ez Budapest
141 mártírjának 26 százaléka.**

Tavaly, október 23-a alkalmából a Thököly úti felkelőcsoport történetét idéztük fel. A „végzetes kereszteződés” kétes hírűnek mondott hősei elképesztő szervezettséggel harcoltak. Három év múlva jött a „visszacsapás”. 1959-ben tizenegy Százház utcai felkelőt végeztek ki. Eörsi László, a forradalom kutatója, a felszámolt 1956-os intézet volt Irgalomnak helye nincs című kötetében munkatársa 254 életrajzban dolgozta fel a „kis október” mártírjainak sorsát. Kétszázhuszonhatan kerültek hóhérré, négyen fogságban haltak meg, 24 embert ítélték halálra távollétében.

**A kötetet lapozgatva szellemalakokkal talál-
kozunk. Legtöbbjüket, ha életben maradnak,
személyesen is ismerhettük volna.**

– Többségük a múlt század harmincas éveiben született. A kivégzettek harmada 25 év alatti fiatal volt.

**Őn láthatóan sokat viaskodott a kérdéssel: Ki
számít a forradalom mártírjának?**

– Lehet, hogy illúzióromboló, de ki kell mondan, a kivégzettek egy része korántsem volt makulatlan hős. Ezt azok védelmében mondom, akikről álpátosz nélkül kijelenthető, életüket adták a szabadságért.

**Ráadásul a sors fintora, hogy a két dolog
néha összecsúszik. Volt, aki bűnöző múlttal a
háta mögött élete egyik megtisztult percében
jó ügyért harcolt.**

– Ez lehetséges. A történelem folyama aranyat és sarat is sodor.

Hogyan zajlottak a büntetőeljárások?

– Az első hetekben statáriális bíróságok működtek, majd meghozták a gyorsított büntetőeljárásról szóló rendeletet, végül felélesztették a negyvenes évek közepétől ismert Népbíróságokat. Az első ítéletek tiltott fegyvertartásról szóltak. Itt nem volt pardon. A cél a maradék ellenállók lefegyverzése volt. A legelső kivégzést 1956.

december 15-én hajtották végre Miskolcon. Akkor még nem volt egyértelmű a később hivatalossá váló „ellenforradalom” formula. A hatalom megszilárdulásával, fokozatosan vezették be.

Meddig folytak az '56-os kivégzések?

– 1961-ig. Ekkor Nickelsburg Lászlót és két Baross téri társát adták hóhérré. Maga Nickelsburg egyrészt rendkívül bátor, másrészt nyüzsgő, karrierista ember volt. Mindenkori szívesen vállalt politikai szerepet. A bíróságon is ügyesen manőverezett. A kihallgatásokon szívósan tagadott, ellentétben a mélyen érző, moralistaként viselkedő Angyal Istvánnal. Angyal, akit magam is tisztetek, az igazság bajnokaként őszinte, szinte önfeltárási vallomásokat tett. Ezzel sajnos vádlott társainak, szándéka ellenére mérhetetlenül sokat ártott. A nyomozók tobzódtak az információkban.

Ki védekezett a Népbíróságon „ügyesen”?

– Nickelsburgot látom a legtalálékonyabbnak. Reménytelen helyzetéből csaknem megmenekült 1957-ben. Megtudta, hogy a hírhedt Tutsek Gusztáv elé kerül az ügye, aki, mint ő, erzsébetvárosi lakos volt. Elfogultsági panasszal élt, és csodák csodájára helyt adtak ennek. Egy Bali László nevű bírót elé került az ügy, meg is úszta életfogyttal, ami fantasztikus teljesítmény volt, lévén, hogy több száz fős felkelőcsoport vezetője volt. Balszerencsére azonban 1960-ban – mikor több társa is lebukott – perújrafelvételt

kezdeményeztek ellene. Minden ügyessége ellenére Nickelsburgot harmadmagával együtt halálra ítélték és kivégezték.

**Az életrajzok végén feltünteteti, kik azok, akik
nem kértek kegyelmet. Ez ritkaság, mivel a
többség kegyelemért folyamodott.**

– Szilágyi Józsefről tudjuk, hogy a tárgyalást hősi daccal csinálta végig. Vádolta a bírakat, nem bánt meg semmit. Eltérő magatartásmin-ták voltak. Angyal István a kihallgatókkal udvarias és előékeny volt, elvei fenntartása mellett. Nem értem, miért nem kért kegyelmet. Néhány vagány, vulgáris figura realista megfontolásból hagyta az egészséget. Tudták, hogy nincs irgalom, kár a gőzért.

**Akadnak a kivégzettek között volt nyilasok,
más szélsőjobbosok?**

– Hogyne akadtak volna. A háború tizenegy éve ért véget, sokan éltek és aktívak voltak. Az ex-nácikat az '56-os perekben elítélték, de egyiket sem a múltjuk miatt. Náci jellegű cselekményt ugyanis nem követtek el.

Koncepciós eljárások voltak az '56-os perek?

– Ha a hatalom által megtervezett módon, koholt vádak alapján lefolytatott eljárást nevezzük koncepciós pernek, akkor az 1956-ot követő bírósági eljárások nem voltak azok. A koncepciós per erőszakkal kicsikart vallomáson, lélektani nyomáson alapul. Nagy Imre és csoportja pere

Buják
Attila

refináltabb volt. Semmit nem adtak Nagy Imre szájába, amit nem akart mondani. Nem alkalmaztak fizikai kényszert. Kisemberek kihallgatásakor elcsattant egy-egy pofon, szadizmusból. A csórákkal nem kellett elszámolni. A koncepció jelleg a félreértelmezésben, a bírói kommentárokból érhető tetten. A forradalom nekik ellenforradalom volt, a függetlenségi harcot gyilkosságnak nevezték, a beszélgetést összeesküvésnek, a követelést izgatásnak. És eszerint jártak el.

**A statisztikák szerint az elítéltek zöme ala-
acsony státuszú, az iparban vagy az agrári-
umban dolgozó kisember volt. Kocsikísérő,
segédmunkás, ipari tanuló.**

– Így látom. Akik harcoltak nehéz sorsú, szegény emberek voltak. Bekapcsolódott néhány lelkes egyetemista. És kamaszok, akiket a kaland, a fegyver birtoklása izgatott.

**Horn Gyula rokona, Havas Szófia emlegeti
'56-ot antiszemita vircsaftnak.**

– Maga a felkelés, határozottan állítom, cseppet sem volt antiszemita vagy más módon kirekesztő. Antibolsevistának mondható, bár nagy számban vettek benne részt kommunisták. A nagyvárosi felkelők között alig találunk antiszemitát. Viszont nagy számban voltak zsidó származásúak a kivégzettek között, s nem is akárhog. Angyal István, Bán Róbert, Földes Gábor, Gábor László, Gimes Miklós, Nickelsburg László, Rajki Márton, Renner Péter, Szirmai Ottó. Származásukról társaik tudtak, mégis vezetőiknek választották őket.

**Miért Erzsébetváros, a legkisebb budapesti
kerület volt a forradalom egyik centruma?**

– A hetedik kerületben feltűnően sok felkelőcsoport működött. Az Obersovszky-féle Igazságújság a Dohány utcában működött, a Péterfy Sándor utcai kórház a forradalom kórháza és menedéke volt. A központi munkástanács első székhelye az Akácfá utcában volt, majd átköltöztek a Dózsa György útra. A Thököly úti felkelők sikerei megoszlának a XIV. és a VII. kerület között. A Baross téri csoportban rengeteg erzsébetvárosi volt. A kerületben fejtették ki tevékenységüket a Wesselényi utcai, a Hársfa utcai, a Csengeri utcai felkelők. A legtöbb budapesti kivégzett neve Erzsébetvárosba köthető. 141 embert végeztek ki Budapesten, közülük 37-en vagy erzsébetvárosiak voltak, vagy a kerületben történtek miatt kapták a halálos ítéletet. A kivégzettek 26 százaléka Erzsébetvárosban lakott vagy harcolt.

Mondatok a zsarnokságról és a demokráciáról

**Közösen ünnepeltek az erzsébetvárosi pártok és társadalmi szervezetek
a Rózsák terén az '56-os emlékműnél. A nemzeti Himnusz elnéklése után
Niedermüller Péter polgármester beszélt az egybegyűltekhöz.**

Elmondta: Az emlékezés önmagában is fontos, hiszen összetart városokat, közösségeket, nemzeteket. Persze, tudjuk, hogy az emlékezésnek különböző narratívái vannak. Mindenki mást és mást tart fontosabbnak. De abban valamennyien egyetértünk, hogy 1956 forradalma az újkori magyar történelem egyik legfontosabb eseménye. A miénk. 1956-ban világosan látszott, hogy szabadságot, demokráciát akarunk. Természetesen tudjuk, hogy a forradalmakban különböző politikai identitású emberek vesznek részt, hogy különböző értékeket képviselnek. Mégis volt egy lényeges szempont, amelyben mindenki egyetértett. Demokrácia nélkül nincs élet. Az emberek korábban félték. Úgy érezték, hogy nem tudják szabadon megélni saját életüket. Ezért olyan kormányzatot akartak, amely képes a legkü-

lönözőbb nézeteket összehozni, tisztelni és egységbe rendezni. Tudták, hogy a demokrácia lényege nem a kirekesztés, a megbélyegzés. Olyan társadalomban akartak élni, amelyben vannak közös értékek.

Erzsébetvárosban azon munkálkodunk, zárta beszédét a polgármester, hogy olyan közöset teremtsünk, amely az emberi méltóságra, együttműködésre, szabadságra épül.

A beszéd után az Örkény Színház öt fiatal művésze (Dóra Béla, Jéger Zsombor, Kókai Tünde, Patkós Márton és Zsigmond Emőke) mondta el közösen Illyés Gyula *Egy mondat a zsarnokságról* című versét, hitelesen és tehetségesen. Orbán Ottó verse, A dán királyi főszámvevő jelentése a Fortinbras&Fortinbras cég átvilágításáról, már a jelennek szólt. A megemlékezés koszorúzással és a Szózat elnéklésével zárult.

KÉT ZÁVADA A K11-BEN

Generációs történetek Erzsébetvárosról

A generációk együttélése volt a témája annak a pódiumbeszélgetésnek, melyet a Budapest egyesítésének 150. évfordulója alkalmából elindított Velünk élő Erzsébetváros programsorozat részeként tartottak október 12-én a K11 Művészeti és Kulturális Központban.

Az est házigazdája Bóka B. László az Erzsébetvárosi Hagyományápoló, Városvédő-fejlesztő Kulturális Egyesület elnöke, az Erzsébetváros újság munkatársa volt, két beszélgetőtársa pedig **Závada Pál**, Kossuth-díjas író, és fia, **Závada Péter** költő, drámaíró. A két Závada két írónemzedék ikonikus alakja, s mindketten kötődnek Erzsébetvároshoz.

Závada Pál éppen erre a beszélgetésre készülve gondolta át, mennyi emlék fűzi a kerülethez. Noha ő Tótkomlóson született és diákevéinek javarészt vidéken töltötte, irodalmi pályafutása Erzsébetvárosban kezdődött. „Itt található a New York-palota, amely azelőtt sajtópalota volt, sok napilap, folyóirat szerkesztősége működött itt, valamint kiadók is, köztük a Szépirodalmi Könyvkiadó – mondta el Závada

Pál. A kiadó két szerkesztője, Réz Pál és Domokos Mátyás alapították meg 1989-ben a Holmi folyóiratot, Radnóti Sándor esztétával, Fodor Géza dramaturggal és Várady Szabolcs költővel. Az alapítást követő évben lettem tagja a Holminak és itt a New York-palotában találkoztunk rendszeresen.”

A Rumbach utcában lévő RS9 pincészházban tartották a Holmi felolvasó estjeit, s Závada is itt olvasott fel először műveiből. Az író több regénye is a holokauszttal idején játszódik, felidézi ezekben a pesti nagygyűjtőt is, amely szintén a kerületben volt. De a Külső-Erzsébetváros történeteit is jól ismeri Závada, ugyanis ő

szerkesztette jóbarátja, Békés Pál Csikágó című könyvét, amely szerinte a „legjobb lokálpatrióta regény”, amit csak olvasott.

Fiának, Závada Péternek még szorosabb a kötődése Erzsébetvároshoz. A Bölcsészkar angol-olasz szakos hallgatójaként sok időt töltött az ELTE Pedagógia, Pszichológia Karán a Kazinczy utcában. Akkoriban kezdtek sorra megnyílni a VII. kerületben a romkocsmák, amelyek hamarosan Budapest alternatív kulturális életének nevezetességei lettek. Péter külföldi turistáknak is szervezett romkocsmalátogatásokat. Ezen a helyeken indult el művészi karrierje. Először egy alternatív rap zenekar tagjaként lépett fel, majd saját verseit olvasta fel. Első felesége is a Kazinczy utcában lakott, kilenc évig éltek itt együtt. Závada Péter dramaturgként rendszeresen együttműködik az Örkény Színházzal, októberben mutatták be a Szentivánéji álomból készített átíratát, a Lidércek, Shaxpeare, Delírium című előadást. Závada Péter 2022-ben Erzsébetvárosi irodalmi ösztöndíjban részesült.

A két Závada már tavaly is együtt lépett fel a K11-ben, az ukrán menekültek megsegítésére rendezett jótékonyági esten. Generációs történeteikből pedig az is kiderült, hogy szolidaritás és virágzó kortárs kultúra nélkül nincs velünk élő Erzsébetváros. **Sándor Zsuzsa**

Idén 175 éves a Péterfy Sándor utcai kórház

Ha valaki elhatározná, hogy tanulmányozni szeretné a Péterfy Sándor utcai kórház igencsak ágas-bogas történetét, azt meglepetések várják. Egyfelől azért, mert ezt összefoglalóan még nem írták meg, másrészt már a kezdeteknél összezavarodnak a szálak. A visszaemlékezések szerzőinek többsége kezdetként 1933. decemberét, a Hüttl Dezső által tervezett épület megnyitását említi. Az igazság azonban az, hogy a kórház, elődintézményeit is ideszámítva, idén novemberben ünnepli 175 éves születésnapját.

Pesti kereskedők Kanitz Manó vezetésével 1843-ban határozták el, hogy megalapítják „A budapesti kereskedelmi nyugdíj és betegápoló egyesület”-et, ezért 1845. február 17-én kérték a magyar királyi helytartó-tanácsnál alapszabályuk jóváhagyását, amely azt június 7-én meg is tette. A szervezetnek csak kereskedő vagy kereskedőség lehetett tagja. Az ügyeket intéző választmány 36 tagból állt, fele demokratikusan kereskedőkből, míg a másik fele segédek-ből. Még azt is meghatározták, hogy a két egyleti igazgatóból az egyiknek mózesvállásúnak, tehát zsidónak kellett lennie. Az egylet célját így fogalmazták meg: „1-ször megbetegült tagjainak hajlékot, ápolást és orvoslást biztosítani, 2-szor tehetetlenség (munkaképtelenség) vagy halálozás eseteiben a tagokat, vagy özvegyeiket és árváikat állandó nyugdíj által nyomor és inség ellen védeni. Elért 60 éves kor anyyiba vétetik, mint a korbelt elgyöngültség által okozott képtelenség a munkára.” A cél elérése érdekében az egylet egy kórház felépítését tartotta a legfontosabbnak.

Az alakuló közgyűlést 1846. július 12-én tartották. Hamarosan találtak is egy olcsó, 1428 négyszögöles telket a Hársfa utcában, és Polák Ágoston építőmestert kérték fel a kórház felépítésére. Az épületet kisebb csúszásokkal 1848. november 1-én adták át a Hársfa utca 2. szám alatt. A megnyitásról a Pesti Hírlap számolt be november 4-én: „A pestbudai kereskedelmi nyugdíj-és betegápoló-intézet ezennel jelenti az egyesület tagjainak, hogy az intézet tökéletesen felszerelt betegápolóháza megnyitott.” Az intézet az akkori viszonyok kö-

zött igyekezett minden igénynek megfelelni, a kórház saját gyógyszerházzal is rendelkezett. A *Hazánk* s a *Külföld* című folyóirat így mutatta be a Hársfa utcai intézményt: „A berendezés igen célirányos. A mint néhány lépcsőn felmegyünk, hosszú s tág folyosóba jutunk, innen nyílnak be balra a másod-orvos lakosztálya, az intézeti iroda és az ülés-terem; jobbra a kórházi gondnok, a kapus lak-osztályai és a konyha; ugyanitt van kifüggesztve a kint levő beteg tagok névsora. Innen, az emeletre tág s világos lépcső vezet föl. Itt 12 szoba van kényelmesen és célszerűen be-butorozva. Vannak szobák egy és két ágygal s ugyanitt van a szerkamra is. A betegek szolgálatára két betegápoló van rendelve, kiknek kötelessége a beteg kívánatait teljesíteni, ha azok az orvos rendeletével nem ellenkeznek. Mindenütt a legnagyobb rend és tisztaság uralkodik, mi az ily intézetnél egyik fő szükség. A pincsehelyiségben vannak: a házmaster lakása, a halotti kamra, a boncterem és a fakamrák. Az épület mögött tágas, díszes kert terül el, mely a lábadozóknak kedves üdülési és séta helyül kínálkozik.”

Az aprócska épület természetesen nagyon hamar szűknek bizonyult, ezért 1870-ben egy új szárnyal toldották meg, de sokáig ez sem jelentett megoldást. Az évek előrehaladtával a kórház egyre kevésbé felelt meg a fejlődő orvostudomány igényeinek, ráadásul a nagykörút építése miatt a fővárosi közmunkák tanácsa 1886-ban kisajátította a kórházi kertnek azt a részét, amely a körút szabályozási vonalába esett. Ezek után a választmány már egyértelműen egy új kórház építésében kezdett gondolkodni és 1892-ben a Bethlen téren vásároltak

egy 2585 négyszögöles telket. A tervek elkészítésére Freund Vilmos műépítést kérték fel. Az új kórház 1894. január 4-én nyílt meg a Bethlen tér 1. alatt. A gyógyintézet 1894. január 27-én az uralkodó engedélyével a Ferenc József Kereskedelmi Kórház nevet vette fel, s ennek apropóján a császár február 1-én meglátogatta az intézetet. A Bethlen téren a sebészeti osztályon 37 férfit és 12 nőt, a belgyógyászati osztályon 50 férfit és 32 nőt, a nőgyógyászaton 23 nőt tudtak ápolni, vagyis összesen 154 embert. A kórház betegégyező pénztárának volt egy üdülő és gyógyháza Hévíz-Szentandrás, üdülője Balatonlellén és tudószanatóriuma Törökbálinton.

A tagok száma egyre növekedett, 1910-ben már több mint 30 ezer biztosított volt, tehát újabb ágyszám bővítésre volt szükség, ezért tol-

daléképületeket kezdtek építeni, de ez is csak átmenetileg oldotta meg a gondokat. A vezetőség 1928-ban kórház kibővítési és új rendelőintézet építkezési tartalékalapot létesített és még ugyanebben az évben megvették a Péterfy Sándor utca 10-12., az István utca 5., a Rottenbiller utca 9., 11., 13. alatti telkeket. 1931. márciusában az új kórházi épületek tervezésével dr. Hüttl Dezsőt, míg a gazdasági épületekével Hegedűs Ármint bízták meg. Az építkezés 1933. decemberében fejeződött be. Tíz évvel később ismét szükségessé vált az intézmény bővítése, ezért a Péterfy Sándor utcai épületfront meghosszabbítását 1943. május 30-án fejezték be. 1951-ben Magyarországon elsőként ebben az intézményben valósult meg a kórház-rendelői egység.

Bóka B. László

Új igazgató a Péterfy élén

Jenei Zoltán országos kórház-főigazgató 2023. november 8-án kinevezte Dr. Kökény Zoltánt a Budapesti Péterfy Sándor utcai Kórház – Rendelőintézet főigazgatójának.

Dr. Kökény Zoltán 1990-ben végzett a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Általános Orvosi Karán, 2013-ban szerzett egészségügyi gazdálkodási és stratégiai specialista diplomát. Orvosi tevékenysége folytatása mellett 2011-től a Ráckevei Szakrendelő orvosigazgatója, majd a Jahn Ferenc Dél-pesti Kórház és Rendelőintézet orvosigazgató-helyettese lett. 2021 októberétől a Dél-pesti Centrumkórház – Országos Hematológiai és Infektológiai Intézetben dolgozott orvosigazgató-helyettesként.

Lapunk következő számában a kórház jelenével foglalkozunk, Fórum rovatunk várja olvasóink hozzászólását is.

2023-24-ES ÉVAD

Erősödik a színházjáró kedv

ÖRKÉNY ISTVÁN SZÍNHÁZ: Klasszikusok új szemüvegen át és ősbemutatók

Mácsai Pál igazgató a következő évad kihívásaival kapcsolatban elmondta, hogy a színház jelenlegi gazdasági helyzete kevesebb bemutatót tesz lehetővé, és elkerülhetetlen a jegyáremelés is. Viszont megnövekedett a színházjáró kedv Budapesten. „Ez természetesen jó, azonban megmutatja jelenünk ellentmondásos állapotát. Nyomott kedélyű korszakokban mindig élénk a színház iránti érdeklődés, és az infláció is inkább a pénzek gyors elköltését segíti” – tette hozzá, külön kiemelve a VII. kerület támogatását.

„A fő kérdés most is az, hogy mit mutatunk be, hogyan beszélünk a jelenről, akár régi a szöveg, akár új. Két nagy klasszikus új optikával, és két ősbemutató, köztük egy kortárs szöveg – ez a jövő évad alaprajza” – fogalmaz Mácsai, aki négy új bemutatóra készül társulatával.

Az elsőt Bodó Viktor állította színpadra *Lidércsek*, *Shakespeare*, *Delírium* címmel és október 6-ától játsszák; Shakespeare *Szentivánéji álom* című klasszikusát Závada Péterrel gon-

dolták újra. A novemberi, decemberi előadások már teltházak.

Márciusban mutatják be Dosztojevszkij *Bűn és bűnhődés* című regényét Gáspár Ildikó rendezésében, Polgár Csaba főszereplésével. Az *Emma* című produkciót a tavaszi zártkörű premier után ősszel láthatja a nagyközönség, az Örkény Stúdióban. Ugyanitt márciusban Kincses Réka rendezi saját darabját, *Karácsonyozatok velünk, vagy ússzatok haza* címmel.

PESTI MAGYAR SZÍNHÁZ: A varázslat, a mágia, a csodák évada

Az élményközpontúság és az újítás kerül reflektorfénybe a Hevesi téri színházban: egyedülálló produkciókat ígérnek a mostani évadban. A beruházáshoz a magas minőség biztosítása érdekében nemzetközi engedéllyel rendelkező hangmérnököket és filmes szakembereket alkalmaznak.

„Azt szeretnénk éreztetni, hogy nézőink is az előadás résztvevői, a történet valódi szereplői. Az új koncepció az érzékszervekre és ezek működésére alapoz, a színház falain belül olyan mesevilágokba kalauzolgat el nézőinket, melyekben minden álmuk és rejtett vágyuk valóra válhat” – fogalmaz Zalán János direktor.

November 3-án, budapesti ősbemutatóval indult az évad: Geszti Péter – Monori András – Tasnádi István *Ezeregy éjszaka* című zenés előadásával. Decemberben viszik színre Békés Pál – Szolnoki Péter – Duba Gábor *A kétbalkezes varázsló* című családi musicaljét. A gyerekeknek szóló, interaktív produkciók sorában ősbemutatóra készülnek: Deres Péter – Kolostori Gábor – Pál Tibor *Varázsmeséjében* próbatételek és hőstettek várják majd a gyermekeket. A Gobbi teremben a gasztroszínházi est

folytatásaként Hamvas Béla: *A bor filozófiája* című önálló estjére kerül sor még idén.

VISSZAJÖN EPERJES

Zalán János a PMSZ jelenlegi igazgatója jövő év január 31-ével elköszön a társulattól. Február 1-étől Nagy Viktor rendező irányítja majd a színházat, mellette Eperjes Károly színész-rendező lesz a művészeti vezető. Eperjes korábban már dolgozott itt ebben a funkcióban.

GÓLEM SZÍNHÁZ ÉS A GITT: Erkélyjelenetek, katonadolgok, Tóbiás

Az évad első két premierjét a Gólem Ifjúsági Tanoda és Társulat előadásában láthatják a nézők. A 12 fős közösség idén először játszik belépőjegy ellenében, de erre minden jogot elnyertek, hiszen produkcióik egyre sikeresebbek.

A fiatal alkotói gárda szeptember végén mutatta be az *Erkély* című darabot. „Nagyon kortárs színház tinédzsereknek, meg azoknak, akik szeretnék őket jobban megismerni” – így ajánlják magukat a tanodások. A darabot Kalmár Emma, a GITT tagja írta: korosztályukra jellemző kendőzetlen őszinteséggel szól szerelemről, árulásról, identitásról, félelemről, s mindarról, ami a mai tiniket foglalkoztatja. Utalva a produkcióra, ha három szóban kellene jellemezni az Erkélyt: intenzív, provokatív, szellemes! Legközelebb december 7-én leshetjük meg, mi történik a Gólem balkonján.

November 29-én és 30-án szintén az ifjúsági társulattól érkezik egy másik, híres erkély-

jelenet – a *Rómeó és Júlia* – izgalmas, modern feldolgozásban.

STAND UP BORGULÁVAL

Borgula András előszilveszteri bemutatóra várja a közönséget, *Katonadolog* címmel. **December 30-án** délután és este is előadja önálló

estjét, amit maga ír és a saját életéről szól. „Lesz benne Izrael, katonaság, magyar zsidóság, hanyatló szocializmus úttörőtáborral, és szól majd a legújabb időkről, a Gólem Színház életre kelésével, működésével. Családi albumot nyitok ki képekkel és videókkal, némi szennyessel” – mondja András, aki egyfajta korlenyomatnak gondolja saját életét: „A saját generációmnak, a zsidó identitásomnak a korlenyomata.”

Borgula szerint egy zsidó színháznak kiemelt feladata, hogy időről-időre olyan előadásokat mutasson be, melyek a zsidó kultúra részét képezik. Február 29-én debütál Sipos Vera rendezésében a *Tóbiás a tejesember* novellafüzérből készülő színdarab. „Azt gondoljuk, hogy kelet-európai olvasata is van ennek a szövegnek: Elmenni vagy itt maradni? Lesznek dalok is az előadásban, de mi a zenei részt újr gondoltuk, nem a *Hegedűs a háztetőn* változatra számíthatnak a nézők.”

KERÜLETI SZÍNHÁZI SIKEREK:

Tarolt az Örkény, a Gólem tanodásaié a legjobb gyerekdarab!

Színházi Kritikusok Céhe idén 44. alkalommal, a Katona József Színházban adta át a Színkritikusok díját, amellyel a 2022/2023-as évad kiemelkedő színházi teljesítményeit ismerte el.

A Gólem Ifjúsági Tanoda és Társulat az évad legjobb gyerekelőadásának díját hozta el: A Kócos macskaember-kölyök című bemutatóval.

Az Örkény István Színházé a legszórakoztatóbb előadás, melyhez a legjobb jelmez is társul. A The Black Rider jelmeztervezője Izsáki Lili.

Az évad legjobb férfi főszereplőjének szavazták meg Mácsai Pált a Solness-ben nyújtott alakításáért, ugyanebben a darabban játszik az évad legjobb epizódszereplője: Szaplonczay Mária.

BUDAPEST BÁMÉSZKO, AVAGY ADDIG JÓ, AMEDDIG ÁLMÉLKODUNK!

Kováts Kriszta és Nádasdy Ádám a Madách Stúdiójában

Kováts Kriszta Terézvárosban él, ám Erzsébetvárost is otthonának tartja. Minden kulturális kapcsolata idekötődik: a Zsidó Művészeti Napok állandó fellépője, a Madách Színház vendégművésze, a Kulturflódní műsorvezetője a MazelTov étteremben, és számos rangos, helyi esemény fellépője a kerületi Pro Artis-díjas színésznő.

A Budapest 150 rendezvénysorozat keretében a körüti teátrumban mutatta be Nádasdy Ádám íróval közös estjét, a *Budapest bábészko*-t. A november 9-i előadás az önkormányzat pályázati támogatásból valósult meg.

Kováts Kriszta az egyik legaktívabb magyar előadóművész, színházakban játszik és énekel, lemezeket készít, önálló esteken hallhatjuk. Zongorán vagy gitáron kíséri magát, s a legismertebb irodalmárokat, zenésztársakat mellett

fogyatékkal élő alkotók, a Baltazár Színház színészei is társai egy-egy alkotásban.

BUDAPESTI BÁMÉSZKODÁS

Debrecenben ismerkedett meg az íróval, aki újrarendezte a Hamletet. 2013 végén Kriszta felkérte Ádámot, hogy a budapesti dalaihoz írjon bármit, ami eszébe jut. Ádám elment a művésznő egyik koncertjére, utána igent mondott. Így született a közös könyv és cd, majd az előadás, melyben Nádasdy novellák mellett Wolf Péter, Gallai Péter, Vedres Csaba zenéje hallható, Fábri Péter dalszövegeivel.

A produkció 2014-ben állt össze, s a bemutatót követően rögtön Amerikába hívták el a csapatot: Los Angelesben, San Diegóban, San Franciscóban nosztalgizáltak az ottani magyarok, felidézve itteni emlékeiket Budapestről.

A Budapest bábészko ugyanis kizárólag a szeretett Budapestről szól: kultikus helyekről, hidakról „elvarázsolt kávéházról”, bárokról. A Szabadság hídról – Kriszta „A híd felé” című legnagyobb slágerében. Hallhatunk a város legen-

dás alakjairól: Füttyös Gyuriról, Domján Editről, Molnár Ferencről, Rejtő Jenőről és Seres Rezsőről, aki oly „szomorú arccal ült a Kispipában”.

AZ EMLÉKEKTŐL ÉRZI MAGÁT OTTHON AZ EMBER

És Kováts Kriszta emlékei közt előkelő helyet foglal el a hetedik kerület.

„Itt születtem Erzsébetvárosban, rengeteg emlék fűz ide. Anyukám épp moziban volt apukámmal, mikor jöttek a fájások, így a Film-múzeumból indultak a kórházba. Idejártam főiskolásként a Fészek Klubba, állandóan ott ültünk, később ott tartottuk az esküvőnket is Fábri Péterrel. Nyolc évig énekeltem a *Mamma Mia* musicalben Donnát, két évadon át a *Macskákban* Grizabellát, a Madách Színházban.

A *Budapest bábészko* szívből szívnek szóló előadás. Szűkebb és tágabb otthonunkról.

„Ha külföldről hazajövök, s áthajtunk valamelyik hídon, most is lenyűgöz a látvány, mintha turista lennék. Mindig rácsodálkozom, milyen gyönyörű ez a város!”

KÉPVISELŐK FOGADÓÓRÁI

EGYÉNI KÉPVISELŐK

1. választókerület
UJVÁRI-KÖVÉR MÓNIKA

Előzetes megállapodás alapján
Telefon: +36 1 462 3374;
e-mail: ujvari-kover.monika@erzsebetvaros.hu;
Facebook: @ujvarikovermonika

2. választókerület
BÁRDI ZSUZSANNA

Előzetes megállapodás alapján
Telefon: +36 30 227 4859;
e-mail: bardi.zsuzsanna@erzsebetvaros.hu;
Facebook: [bardi.zsuzsanna.momentum](https://www.facebook.com/bardi.zsuzsanna.momentum)

3. választókerület
DR. KISPÁL TIBOR

Fogadóóra: minden hónap második péntekén, 14.00–16.00 óráig.
Helye: Nyugdíjas Klub, Király u. 97.
Telefon: +36-1-462-3207;
e-mail: kispal.tibor@erzsebetvaros.hu

4. választókerület
RIPKA ANDRÁS

Előzetes megállapodás alapján:
E-mail: ripka.andras@erzsebetvaros.hu

5. választókerület
MOLNÁR ISTVÁN

Előzetes, 10-14 óra közötti megállapodás alapján személyesen felkeresem lakóimat
Telefon: +36 1 462 3137;
e-mail: molnar.istvan@erzsebetvaros.hu

6. választókerület
SÁLI ANNAMÁRIA

Előzetes megállapodás alapján
Telefon: +36 30 227 4859;
E-mail cím: sali.annamaria@erzsebetvaros.hu;
Facebook: [sali.annamaria.momentum](https://www.facebook.com/sali.annamaria.momentum)

7. választókerület
SZÜCS BALÁZS

Minden hónap első hétfőjén, 16-18 óráig vagy előzetes megbeszélés alapján
Telefon: +36 30 690 9149;
Facebook: @azenkepviselom

8. választókerület
NAGY ANDREA

Előzetes megállapodás alapján
Telefon: +36 1 462 3226;
E-mail cím: nagy.andrea@erzsebetvaros.hu;
Facebook: Nagy Andrea képviselő

9. választókerület
DEVOSA GÁBOR

Előzetes megállapodás alapján
Telefon: +36-1-462-3106 vagy +36-30-900-3311

10. választókerület
BÓNUS ÉVA

Előzetes megállapodás alapján
Telefon: +36 30 227 4859;
E-mail cím: bonus.eva@erzsebetvaros.hu;
Facebook: [bonus.eva.momentum](https://www.facebook.com/bonus.eva.momentum)

LISTÁN MEGVÁLASZTOTT KÉPVISELŐK

BENEDEK ZSOLT

Előzetes megállapodás alapján
E-mail: benedek.zsolt@erzsebetvaros.hu

GARAI DÓRA

Előzetes megállapodás alapján
telefon: +36-30-227-4481;
Facebook: [groups/elheterzsebetvaros](https://www.facebook.com/groups/elheterzsebetvaros)

RADICS BÉLA

Előzetes megállapodás alapján
Email: radics.bela@erzsebetvaros.hu

VERES ZOLTÁN

Előzetes megállapodás alapján
E-mail: veres.zoltan@erzsebetvaros.hu

Erzsébetváros
keresi új díjazottait

A kerület képviselő-testülete várja a lakók, a kerületi civil szervezetek, köznevelési és kulturális intézmények javaslatait az alábbi elismerő díjak adományozásához:

Erzsébetváros Díszpolgára cím
Pro Urbe Erzsébetváros díj
Erzsébetváros Mestere díj
Erzsébetváros Közbiztonságáért díj
Erzsébetváros Sportjáért díj
Pro Arte Erzsébetváros díj

A javaslatételre vonatkozó részletes felhívások a www.erzsebetvaros.hu oldalon érhetőek el a szükséges formanyomtatvánnyal együtt.

A javaslatok benyújtására
2023. december 1-jéig van lehetőség.

APRÓHIRDETÉSEK

Házhoz megyek! Fogszor készítését, javítását vállalom garanciával. Hívjon bizalommal: 06-20-980-3957!

Fiatál diplomás házaspár életjáradéki szerződést kötne idős hölgygel vagy úrral. Tel.: 06-30-965-0495.

Bélyeget, papír-, fémpénzeket, festményeket és egyéb régiséget vásárolunk, árverésre átveszünk. VI. ker., Andrássy út 16. Tel.: 317-4757, H-Sze: 10-17, Cs: 10-19.

Gyógypedikűrös 30 éves gyakorlattal házhoz megy (ingyenes kiszállással). Körömbenövés, tyúkszem- és bőrkeményedés eltávolítása minden korosztálynak, férfiak számára is. Tel.: 06-20-938-9031.

FESTÉS-MÁZOLÁS-TAPÉTÁZÁS, kőműves javítás, kisebb burkolás: 06-30-568-6255. Kovács Gergely
Teremgarázs beálló bérbeadó a Kazinczy utcában a -1 szinten, 25.000 Ft/hó. Érdeklődni: 06-70-947-5710.

A Mondat Antikvárium (Bp. VII., Dembinszky u. 46.) folyamatosan vásárol új és használt könyveket, kiszállással is. Szállítás, kiszállítás díjtalan: 06-30-546-2232.

GÁZKONVEKTOROK karbantartása, javítása, felújítása, cseréje. Tel.: 06-30-443-2031.

Hagyatéket, festményeket, kerámiákat, szobrokat, porcelánokat, bútorokat, könyveket, ezüstöt 500 FT/g áron vásárlók, készpénzért. Értékbecslés ingyenes. Hívjon bizalommal! Kollár István: 06-20-472-5952.

Kis és nagytakarítást vállalkozó alkalmanként vagy rendszeresen. Ónodi Szilvia: 06-30-090-5448.

Házaspár életjáradéki szerződést kötne ingatlan fejében. Havonkénti járadékkal megszűnhetnek anyagi nehézségei, nem kényszerül megszokott környezete elhagyására, méltósággal, nyugalomban élhet: 06-70-776-1424.

Jó anyagi háttérrel rendelkező fiatalember eltartási szerződést kötne tulajdonra vagy tulajdon hányadra, befektetés céljából, édesapja örökségéből. Budai Zsolt: 06-70-146-3229.

Megbízható, talpraesett, precíz takarítónőt keresek belvárosi airbnb-s lakásaimhoz. A bérzés kiemelten magas. Tel.: 06-30-942-2893.

Megnyitottuk üzletünket! Vásárolunk: bundákat, ruhaneműket, festményeket, porcelánokat, órákat, arany-ezüst ékszereket. Teljeskörű hagytékfelszámolás. VII. kerület, Erzsébet krt. 1-3., 06-20-441-3392, 06-20-231-0572.

Kétgyermekes, 40-es értelmiségi házaspár rugalmas feltételekkel életjáradéki szerződést kötne segítségre szoruló egyedülálló hölgygel/úrral. Keressenek bizalommal: 06-30-964-6717!

Sony walkmant vennék (magán személy). Tel.: 06-70-949-4013.

INGATLANIRODÁNK eladó lakásokat keres! Jutalék 3,5%, ügyvéd ingyen, külföldi vevők elérése. Ismerős lakása eladó? Hívjon, Ön is jutalékot kap: 06-20-9-600-600!

Vállalkozásépítés okosan

Tudni szeretné, hogy mi kell ahhoz, hogy felkészülten vállalkozzon? Segítünk.

Ha van ötlete, tudása, szolgáltatása vagy terméke, esetleg nemrég indította el vállalkozását, akkor ingyenes vállalkozásfejlesztési képzésünk hozzájárul ahhoz, hogy jól felkészült, eredményes vállalkozóvá váljon.

Miben segít ez a program?

- Az Üzleti Modell Vásznon (BMC) elkészítésével megfogalmazhatja és papírra vetheti vállalkozásának stratégiai alapjait, hogy sikeresen képviselhesse cége értékeit.

- A célcsoport felkutatása és a velük való hatékony kommunikáció fontos része a piac feltérképezésének.
- A vállalkozás kínálatának rövid, pontos megfogalmazásával a lehetséges befektetők könnyebben elérhetővé válnak.

2023. november 24. péntek 9:00-12:00
1074 Budapest, Hutya Ferenc utca 11-15.
(bejárat a Rottenbiller u. 32. felől)

A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött.

Jelentkezés: +36/1-413-3645

November végén kezdődik a Budapesti Zsidó és Izraeli Filmfesztivál

Idén 12. alkalommal rendezik meg a Budapesti Zsidó és Izraeli Filmfesztivált a JCC Budapest – Bálint Ház szervezésében. A **november 29. és december 3.** közötti programsorozaton a tavalyi és az idei legjobb izraeli és zsidó témájú filmeket nézheti meg a hazai közönség. A fesztivál célja, hogy bemutassa a mai zsidóság színes, sokaknak ismeretlen világát. A filmek bepillantást engednek a modern zsidóság mindennapjaiba, az izraeli társadalom jelenébe, sok mindent megtudhatunk a zsidókról, az arabokról, és másokról is. A fesztivált tematizálja az Izrael október 7-én ért terrortámadás. A Bálint Ház kiemelten fontosnak tartja, hogy e tragikus esemény kapcsán lehetőséget biztosítson a helyzet mélyebb megértését szolgáló beszélgetésekre. A bemutatott filmek és

kísérőprogramok segítségével a ZsiFi a kultúra erejével is szeretne hozzájárulni a megbékéléshez egy embertelen világban.

A fesztiválon játékfilmek, dokumentum- és rövidfilmek lesznek láthatók. Az 5 napig tartó fesztivál filmjeit idén is a Puskin illetve a Művész Mozikban lehet megnézni, de a helyszínek kiegészülnek a Gólem Központtal is.

Sokan leginkább a *Golda* című filmet várják, amely Golda Meir, Izrael 4. miniszterelnökének életét mutatja be, és a címszerepet Helen Mirren alakítja.

A ZsiFi idén két jubileumhoz is kapcsolódik: az egyik a Budapest150 rendezvénysorozata, a másik Izrael megalapításának 75. évfordulója.

A filmfesztiválnak Karácsony Gergely, Budapest főpolgármestere a fővédnöke.

PÉNZMÚZEUM
Magyar Pénzmúzeum és Látogatóközpont

Foglalj időpontot az interaktív, díjnyertes Pénzmúzeumba!

NYITVATARTÁS

hétfő	9:00 – 17:00
kedd	ZÁRVA
szerda	9:00 – 17:00
csütörtök	9:00 – 19:00
péntek	9:00 – 17:00
szombat	10:00 – 18:00
vasárnap	10:00 – 18:00

IDŐPONTFOGLALÁS

A BELÉPÉS INGYENES!

penzmuseum.hu

1122 Budapest, Krisztina krt. 6.

Az ERÖMŰVHÁZ műsorkínálata 2023. november 16. - december 14. között. A programok változhatnak. Az ajánlókban szereplő eseményekkel kapcsolatban mindig tekintsék meg az aktuális információkat a kulturális intézmény honlapján: www.eromuvhaz.hu

K11 Művészeti és Kulturális Központ és K11 Labor

Budapest VII. ker., Király utca 11. Jegyek kaphatók online a jegy.hu és a jegyx1.hu oldalakon, valamint a helyszínen hétköznapokon 10 és 16 óra között, és rendezvények kezdete előtt. További információ: www.facebook.com/kiralyutca11 és www.k11.hu, e-mail: titkarsag@eromuvhaz.hu.

11.16. | 19:00

A VELÜNK ÉLŐ ERZSÉBETVÁROS: MESTERSÉGEK

Filmvetítés és beszélgetés a Budapest 150 emlékévként. Résztvevők: Ursuslupus, RKBK - Ride-Kálmán bringaboltoska, Betonka. Kinek mit jelent a Nagykörút? Hogyan változott az évtizedek során (belső és külső) Erzsébetváros? 2023 nyarán élő-történeti beszélgetés-sorozatot tartottunk a Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény kertjében. A beszélgetések alkalmával készült filmeket most közönség előtt mutatjuk be a K11-ben! Az estét zenés összeállítás zárja. A programon a részvétel ingyenes.

11.17. | 20:00 **K11 X BDF FILMKLUB: Örökre szóló pillanat** (Csehország, 2021, 84') A film öt, egykor halálos balesetet okozó sofőr személyes példáján mutatja be, hogy lehet együtt élni az életre szóló bűntudattal, és hogy lehet azt a megelőzés szolgálatába állítani. Jegyek elővételben és a helyszínen: 1000 Ft

11.21. | 14:00 **SZENIOR ÖRÖMTÁNC**

A programon a részvétel ingyenes.

11.21. | 18:00 **FLUFF! BIOPLASTIC WORKSHOP**

A workshop résztvevői textilhulladék, textil-boly felhasználásával bioplasztik mintákat készíthetnek. Hozd el a régi pulcsid, kiszőszösödött ruhádat és rakd össze a saját színskálád! Jegyvásárlás online elővételben! Jegyár: 3500 Ft

11.22. | 20:00

A BENCE KALANDJAI

A magyar könnyűzenei színtéréről már sokak számára ismerős Jobbágy Bence gitáros-dalszerző egy személyes játszótere. Egy sajátos hangzásokkal, kifejező képekkel teli, álomszerű világba csöppenünk, ahol régi és új költők versei éppúgy teret kapnak, mint a szerző saját szövegei. Jegyek elővételben: 1500 Ft | Jegyek a helyszínen: 2500 Ft

11.23. | 19:00 **A HOMO LUDENS PROJECT BEMUTATJA: Jaj, a legyőzötteteknek, avagy süssünk-főzünk másnaposan!** Hogyan hajszolta a mámort a Jóisten vendéglőjében Mikszáth Kálmán, Ady Endre és Jókai Mór? Miként cselezte ki a másnaposságot Franz Kafka? Hogyan kerül Csehov Másája egy éjszakai bárba? A Homo Ludens Project kortárs kabaréját játsszák: Szántusz Noémi Noya, Ács Tamás, Szilágyi Szabolcs. Jegyek elővételben: 1500 Ft | Jegyek a helyszínen: 2500 Ft

11.24. | 19:00 **ANALÍZIS (TÁRSASÁG) – Irodalmi találkozás önmagammal.** Téma: függőség Házigazdák: Juhász Anna (irodalmár) és Rácmolnár Lili (pszichológus) Örület, szexualitás, függőség, betegség, krízis, veszteség, öröm, szerelem, beteljesedés és halál. Miként éljük meg az érzelmi határhely-

zeteket, elménk hogyan dolgozza fel a jót és rosszat, és mit mesélnek erről olvasmányaink? Jegyek elővételben: 1500 Ft | Jegyek a helyszínen: 2500 Ft

11.28. | 10:00 **IDŐSEK EGYETEME: Aktívan élni 65 év felett is.** Az Aktív időszedés Európai Éve program lényegi elemei a testmozgás, a képességeknek és a lehetőségeknek megfelelő sport megtalálása. Előadó: dr. PhD. Rétsági Erzsébet, főiskolai tanár. Jegyek elővételben és a helyszínen: 500 Ft

11.29. | 20:00 **PETRUSKA: EGYSZEMÉLYES**

Petruska a magyar könnyűzenei szféra és az artpop unikális képviselője. Egy szál akusztikus gitárosként, virtuóz játék stílusával hiányérzet nélkül tölti be a nagyobb színpadokat is. Jegyek elővételben: 1500 Ft | Jegyek a helyszínen: 2500 Ft

11.30. | 19:00 **POKET EST.** A POKET esteken minden hónapban más-más író, költő kerül a fókuszba a zsebkönyvek szerzői közül. Jegyek elővételben: 1500 Ft | Jegyek a helyszínen: 2500 Ft

12.01. | 19:00 **BÁCSKAI JULI PSZICHOSZÍNHÁZA**

– **Jubileumi 400. előadás!** A pszichológia tudománya szórakoztató színházi formában. Ez alkalommal a megszokottnál több színésszel, pop-up kiállítással és játékkal várunk az ünnepi előadás apropóján! Jegyek elővételben: 2500 Ft | Jegyek a helyszínen: 3200 Ft

12.02. | 14:00 **VEGÁN 1X1 – Ünnepi fogások Workshop a Vászonzsákoslány vezetésével**

Hagyományos karácsonyi, szilveszteri, újévi fogásokat készítünk el növényi alapanyagokból. Lesz töltött káposzta és halászlé, de gabonakolbászos lencsefőzeléket és Wellington tekercset is kóstolhatunk az év utolsó foglalkozásán. Jegyek elővételben: 1500 Ft | Jegyek a helyszínen: 2500 Ft

12.05. | 19:00 **KVÍZ-EST – Minden, ami magyar zene** Ötven kérdés az 1900-as évektől egészen napjainkig Gróf Ági kvízmasterrel. Jegyek elővételben és a helyszínen: 1000 Ft

12.07. | 19:00 **#OLVASNISZABAD**

– Házigazda: Szendrői Csaba (Elefánt). Szendrői Csaba (költő, Artisjus díjas szövegíró, énekes, az Elefánt zenekar frontembere) hónapról-hónapra olvasni hívja a követőket, majd a résztvevők átbeszélnek az aznap olvasottakból a leginkább megmaradt mondatokat, bekezdéseket. Jegyek elővételben: 1500 Ft | Jegyek a helyszínen: 2500 Ft

12.12. | 18:00 **TÁRLATVEZETÉS a Fiatal Fotóművészek Stúdiója csoportos kiállításán a K11 Laborban** A programon a részvétel ingyenes.

12.13. | 19:00 **A VELÜNK ÉLŐ ERZSÉBETVÁROS: ÉRTÉKTÁR Filmvetítés és beszélgetés a Budapest 150 emlékévként.**

Résztvevők: Bódis Gábor (turisztikai szakértő), Flór Péter (főtitkár, Színes Város), Polyák Levente (városfejlesztő) és Szücs Balázs (egyháziügyi-, civil- és kultúráért felelős alpolgármester, Erzsébetváros). Kinek mit jelent a Nagykörút? Hogyan változott az évtizedek során (belső és külső) Erzsébetváros? 2023 nyarán

három alkalmas, vetítéssel egybekötött élő-történeti beszélgetés-sorozatot tartottunk. A beszélgetéseken készült filmeket most közönség előtt mutatjuk be a K11-ben! A programon a részvétel ingyenes.

12.14. | 19:00 **SZÓSZÓLÓK – Dalszövegírók, dalszerzők a K11 színpadán.**

Házigazda: Hegyi György. Vendég: Szepesi Mátyás (Konyha). Az előadásokon a magyar szövegközpontú könnyűzene feltörekvő és befutott alkotóival beszélgetünk zenéről, kedvenceikről, céljaikról és módszereikről. A beszélgetésben helyet kap két-három dal élő előadása is. Jegyek elővételben: 1500 Ft | Jegyek a helyszínen: 2500 Ft

ÁLLANDÓ PROGRAMOK A K11-BEN:

ZUMBA GOLD. A Zumba Gold program kifejezetten a mozgásukban korlátozottaknak és az idősebb korosztálynak készült. Az órák mozgásszerűt igazolvánnyal ingyenesen látogathatók. Jegyár: 500 Ft. 11.28. | 16:00, 12.12. | 16:00

SENIOR 50+ JÓGA. Jóga foglalkozások 50 év felett is mozogni vágyóknak. Minden szerdán 10 órakor. 4 alkalmas bérlet: 2000 Ft, jegyár: 600 Ft.

RUMMIKUB KLUB. Egy családi társasjáték, amit dominószerű kövekkel, négyen játszanak egy asztalon. Gyorsan elsajátítható stratégiai, logikai, kombinációs készséget fejlesztő, fenntartó játék, ami minden korosztálynak ajánlott. A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött! Regisztráció személyesen a K11-ben, vagy e-mailben a regisztracio@eromuvhaz.hu címen. Játék alkalmak: 11.21. | 10:00, 12.05. | 10:00

Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény

Budapest VII. ker., Nefelejcs utca 26. Jegyek kaphatók online a jegy.hu és a jegyx1.hu oldalakon, valamint a helyszínen. www.facebook.com/rothmuzeum és www.eromuvhaz.hu, e-mail: titkarsag@eromuvhaz.hu

11.18. | 11:00 **THE MASTER OF COLORS**

Róth Miksa művészete meghatározóvá tette Budapest épületeit és a mai napig elkápráztatja a városban sétálót. Jegyár: 2000 Ft

11.22. | 18:00 **ÉLMÉNYMŰHELY: FELNÖTT ALKOTÓMŰHELY.** A múzeum munkatársai által tartott foglalkozásokon a közös alkotás örömeinek megéltése a cél. Novemberi témánk: szecessziós könyvjelzők. Jegyár: 2500 Ft

11.25. | 11:00 **RÓTH MIKSÁTÓL RÓTH MIKSÁIG:** városi séta. Város-, és még inkább, kerülettörténeti séta a Tiroli fiútól a Tiroli fiúig, a Garay utca és a Nefelejcs utca bűvöletében. Jegyár: 2000 Ft

11.26. | 17:00 **RÓTH SZALON: KLASSZIKUS ZENEI PROGRAM.** Csodaszép szalon, klasszikus zene, szecessziós műtárgyak és egy nyugalmas vasárnap délután. Ősz záró fellépőnk: Haydn Bariton Trio. Jegyár: 2500 Ft

Advent

ERZSÉBETVÁROSBAN 2023

Idén újfent megrendezésre kerül Erzsébetváros saját karácsonyi vására, amihez a VII. kerületi ERÖMŰVHÁZ jóvoltából szabadtéri programsorozat is társul. A minden nap 10 és 21 óra között nyitva tartó rendezvény hétközben finom falatokkal, kézműves, hazai portékákkal vár mindenkit a Madách téren, hétvégén pedig utcaszínházi attrakciókkal, színpadi koncertekkel hangolódhatunk az Ünnepre. A programokra a belépés ingyenes.

PROGRAMOK

December 3. (vasárnap)

16:00 Rézeleje Fanfárosok
17:00 Adventi gyertyagyújtás és polgármesteri megnyitóbeszéd
17:30 Prieger Zsolt (Anima Sound System)

December 8. (péntek)

17:00 Bemutatkoznak a Szabad a Színpad! tehetségkutató döntősei
18:30 Henri Gonzo (Fran Palermo)

December 9. (szombat)

17:00 Bemutatkoznak a Szabad a Színpad! tehetségkutató döntősei
18:00 UTCASZÍNHÁZ: Taurin Cirkusz
18:30 Géem

December 10. (vasárnap)

17:00 UTCASZÍNHÁZ: Taurin Cirkusz
17:30 Németh Juci (Budapest Bár) és G. Szabó Hunor (The Qualitons) közös koncertje

12.02. | 18:00 **ADVENTI MŰVÉSZETTERÁPIA WORKSHOP.** Vezető: Daróczi Virág művészetterapeuta. Jegyár: 3500 Ft

12.09. | 11:00 **PINCÉTŐL A PADLÁSIG: VENDÉGSÉGBEN RÓTH MIKSÁNÁL (épülettörténeti séta)** – ünnepi különkiadás. December elején a Róth-család egykori otthonában is megkezdődik az ünnepi készülődés! Jegyár: 2500 Ft

12.13. | 18:00 **ÉLMÉNYMŰHELY: felnőtt alkotóműhely.** Decemberi témánk: ünnepi ajándékok. Jegyár: 2500 Ft

12.14. | 18:30 **TISZTÁBBAN LÁTSZOM A FÉNYBEN: mindful workshop Kovács Eszterrel** Róth Miksa színt hozott a fénybe az üvegfestményeivel, melyeken keresztül most önmagadba nyerekhetsz majd betekintést.

MÁSFÉL ÓRÁS ÖNÁLLÓ ELŐADÁSSAL ÜNNEPELTE SZÜLETÉSNAPJÁT AZ ORSZÁG LEGIDŐSEBB AKTÍV SZÍNÉSZNŐJE

Isten éltesse a 95 éves Csernus Mariannt!

A Bethlen Téri Színházban szünni nem akároro vastappsal, virágcsokrokkal, ajándékokkal köszöntötték Csernus Mariannt, aki a *Vizsolyi Biblia 2.0* előadásával töltötte 95. születésnapja estét az erzsébetvárosi teátrumban.

A Kossuth- és Jászai Mari díjas érdemes művész kora reggel óta talpon volt, egész nap nyilatkozott, tévé- és rádióstúdiókban időzött, étteremben pizzázott, kicsinosította magát, majd előadta több mint másfél órás monológját. A produkció végén jó barátja, Navarrai Mészáros Márton erzsébetvárosi újságíró, szerkesztő nem engedte lemenni a színpadról: elindult az ünneplés, amit közönségtalálkozó követett.

Születésnapján pályatársak, rajongók mellett **Váczi László**, a Bethlen igazgatója és **Szücs Balázs** alpolgármester is köszöntötték a magyar színházművészet nagyszónóját.

A kollégák nevében **Bánsági Ildikó** ölelte meg a művésznőt, akivel – leírni is furcsa – 56 évvel ezelőtt álltak először közösen színpadon. Bánsági epizódszereplő volt a Nemzeti Színház Mózes című előadásában, amelyben Csernus főszerepet, azaz a címszereplő feleségét, Cippórát alakította óriási sikerrel.

Navarrai Mészáros Márton a szülinapozást követően sem hagyta pihenni barátját, jele sem látszott a fáradtságnak, humorosan, kicattanó energiával válaszolgatott késő estig a

kérdésekre, hogy teljesen meghazudtolta életkorát.

Mesélt Weöres Sándorról, akit a barátjának tudhatott, hisz a költő neki mutatta meg először a *Psyché* című kötetét. A versfüzérből a művésznő önálló estet készített, amivel bejárta az országot.

Mesélt Major Tamásról, akit az egyik legfontosabb pályatársának tartott, Bajor Giziről, akit tisztelt, példaképként mégis Tökés Annára és Somogyi Erzsire tekintett.

Elmondta, hogy nagy adomány számára a *Vizsolyi Biblia 2.0* előadás, és azt is, hogy a közönség szeretete mekkora erőt ad neki újra és újra minden fellépésén.

„Köszönöm, jól vagyok, semmi bajom nincs, hát lefogalom magam” – mondta huncutul nevetve.

Isten éltesse még nagyon sokáig, Csernus Mariannt!
Török Zsuzsa

SZUSI SZERINT
Spenótos Quiche, ahogy
Kováts Kriszta készíti

Kováts Kriszta színművész, a magyar zenés színház egyik alapköve és ékköve. A Rock Színház Evita előadásában, Éva Peron szerepével égett be a köztudatba, 1980-ban. Ugyanazzal az energiával, ugyanazzal a tüzsel énekel ma is, ezer feladatot vállal, reggeltől estig maximumon lángol, hát hogy a fenében érne rá, mondjuk, macaront sütni urának, Fábri Péternek? Helyette kap az irodalmár férj gazdag, tápláló krémleveseket, amit könnyen összedob egy olyan elfoglalt és ambiciózus feleség is, mint Kriszta.

Szinte minden nap főzök, mondja határozottan, s beavat, milyen remek dolgokat lehet gyorsan összerittyenteni a forrólevegős sütővel. Ez az új konyhai eszköz tovább egyszerűsíti az elfoglalt művészpárra étkezési szokásait, melynek lényege: gyorsan készüljön el az étel, ami egészséges, zöltséggel dúsított, ízletes.

Kováts Kriszta gyöngybetűkkel írt receptes könyvvel érkezik találkozónkra, hamar szeretne sokat mesélni, szaladni kell tovább, futni a következő programra, de most megül kicsit, lapozza művészházaspár étkezési szokásait, melynek lényege: gyorsan készüljön el az étel, ami egészséges, zöltséggel dúsított, ízletes.

Kováts Kriszta gyöngybetűkkel írt receptes könyvvel érkezik találkozónkra, hamar szeretne sokat mesélni, szaladni kell tovább, futni a következő programra, de most megül kicsit, lapozza művészházaspár étkezési szokásait, melynek lényege: gyorsan készüljön el az étel, ami egészséges, zöltséggel dúsított, ízletes.

Ica néni pogácsája felejthetetlen, mint ahogy a drága szomszéd néni is, akit a szeretet mellett közös fal is összekötött kislányukkal. A nagybacska Titi már egyedül maradhatott otthon esetenként, és ilyenkor Ica néniel egyszerre indultak aludni. A fal két felén. Ica néni, ott vagy? Ezt kérdezte a kamaszlány kopogása, s a pótnagyi visszakopogott: Nem kell félni, vigyázok rád, itt vagyok!

A drága mama gyümölcskenyere minden télen elkészül Krisztáéknál. Édesanyja a mai napig ad háztartási tanácsokat leányának, válaszol türellemmel a Te hogy csinálod? kezdetű kérdésekre.

Kriszta szakácskönyvében a Quiche címszóhoz érünk, itt aztán akkorát kurjant, hogy bizonyos, ez lesz az a recept, amit megosztunk az olvasókkal. Van egy bakancsos társaságuk, Papp János színész kollégája köré csoportosulnak, kirándulnak mindenféle a hétvégeken, s Kriszta gyakran csatlakozik a csapathoz. Mindig visz magával spenótos Quiche-t, amivel nagy sikert arat. A Quiche egy klasszikus francia étel, omlós tésztaágyon gazdag feltéttel megpakolt, sült lepény. A receptjét testvérétől, Dórától tanulta, aki sokszor töltött időt Franciaországban. Ahogy a zenében, a főzésben is gyakran improvizál, gazdagon ízesít Kriszta, így az általa kreált Quiche is mindig egyszerű, megismételhetetlen.

KRISZTA ÉS A SPENÓTOS QUICHE
Hozzávalók:
• **A tésztához kell:** 25 dkg rozsliszt vagy 20 dkg mandulaliszt és 5 dkg lenmagliszt keveréke, 12,5 dkg vaj, 1 db tojássárgája, só, pár evőkanál víz. Ezeket gyors mozdulatokkal tésztává gyúrnak, sütőpapírral bélelt kisebb tepsibe nyomkodjuk úgy, hogy pereme is legyen, ezután hűtőbe tesszük 20 percre.
• **A töltelékhez kell:** 1 doboz mirelit spenót, amit megpárolunk, kinyomkodjuk belőle a vizet, majd összedolgozzuk 25 dkg túró, 5 dkg tejföl, 1 db tojás, 20 dkg reszelt sajt, fokhagyma, só bors keverékével.
• **Ráhalmozzuk a hideg tésztára a hideg töltelék, 180 fokon, kb. 45 percig sütjük, tetejére félidőben ízlés szerint sajtot szórunk.**
Bon appétit!
Szusi

Az októberi számunkban megjelent keresztrejtvény megfejtése: **ELEMÉR A POROLTÓT HOZZAM VAGY A MUSTÁRT?**
A helyes megoldás beküldői közül most Kozma Vince olvasónknak kedvezett a szerencse, ő nyert két jegyet a Belvárosi Színházba. Gratulálunk! Mostani rejtvényünk megfejtését is az ujzag@erzsebetvaros.hu címre várjuk. Ebben a hónapban kedvezzen önnek a szerencse!

A POÉN 1. RÉSZÉ	NEWTON, RÖVIDEN	DÍSZ, CIFRÁZAT	FILM ELEJE	FORTE, RÖVIDEN	VÍZBEN ÁLL!	VÁLASZOL A KAPOTT LEVELRE	LE- NYÜGÖZ	NYOMO- RÚSÁGOS (SORS)
ELSZA- LASZTÓ	MONOPÓ- LIUMFELE	MARÓ ANYAG	IKRÁT RAK A HAL ESKÜT TÖRŐ	LEHET IKES IS!	CSA- PADEK			
RÓMAI 50-ES								
NYAKAS		ZUHATAG EZEN A HELYEN, NÉPIESEN						
ÜRES KÖR!			TÁVOL					
MEZEI			SZÚRÓS (NÖVÉNY)					
RÖNTGEN, RÖVIDEN			VÍZPÁRA			RÁDIUSZ, RÖVIDEN	ÁLMATAG	MEGA- RÖVIDEN
TISZTA, TAKARÓS			ÉTELSOR			KÖNNYEL- MŰ, LÉHA	TÉRBELI IDOM	AZONOS BETŰK
BEDUGA- SZOLO					A POÉN 2. RÉSZÉ			VINNI KEZD!
KEZ- DETTŐL FOGVA				ZOKOG GYORSAN PÁROLGO	KÖTŐSZÓ			IZLETES BABÉTEL
NORVÉG AUTÓK JELZÉSE	NÉZD CSAK!							UTAT MUTAT
BÚNJEL RÉSZE!	KÖLTŐI HÍVÓSZÓ	PECSE- NYE		ÁZSIAI BÉRKOCSI				TÜNDÉR- RÓZSA
JÓJJ VELEM!		PEREC- DARAB!		KOPASZ	DOB		LIMA A FŐ- VÁROSA	
			GONOSZ- TEVŐ		ATOM- MAG!		AKNA- BELSŐ!	
			A PARKO- LÓ JELE			BIZONY- TALAN		
GRAMM, RÖVIDEN						AZ URÁN VEGYJELE		LEMEZ SZÉLE!

GYERMEKREJTVÉNY

Melyik falevél hullott
erről a fáról?

Rajzold az üres
négyzetekbe a
hat ábra vala-
melyikét úgy,
hogy minden
sorban, minden
oszlopban és
a vastag vona-
lakkal határolt
területeken be-
lül minden ábra
egyszer fordul-
jon elő!

Találd meg a két kép közti
öt apró különbséget!

Megfejtések:
A 2-es.

SOS SZERVIZ
FŰTÉS, GÁZ ÉS
VÍZSZERELÉS
0-24 Budapest egész
területén és
vonzáskörzetében.
+36 30 269
0001

KIPUFOGÓ KLINIKA
KIPUFOGÓ, KATALIZÁTOR, FLEXIBIL
MŰSZAKI VIZSGA
1141. Bp. Fogarasi út 189.
Tel: 06/1-383-8055
www.kipufogo.hu

**JÓTÉKONYSÁGI ADVENTI
SÜTIVÁSÁR ÉS
ADOMÁNYGYŰJTÉS
A MILESTONE INTÉZETBEN**
DECEMBER 16.
11:00-13:00

Erzsébetváros Önkormányzatának havonta megjelenő, ingyenes lapja.
Kiadja: Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Polgármesteri Hivatala.

A kiadásért felelős személy: Tóth László
1073 Budapest, Erzsébet krt. 6. | Tel.: 06 (1) 462-3100.
Megjelenik 38 000 példányban ISSN 2062-5812 | Online ISSN 2062-5898
Főszerkesztő: Barát József
Rovatvezetők: Bóka B. László, Buják Attila, Sándor Zsuzsanna, Török Zsuzsa Gyöngy | Fotó: Bazánth Ivola, Kissimon István
Olvasószerkesztő: Dalia László | Tördelés: Komornik Andrea
A szerkesztőség elérhetőségei: ujzag@erzsebetvaros.hu | Tel.: 06 (1) 462 3142.
Nyomda: PLEXprint Kft., 2131 Göd, Budai Nagy Antal utca 13.
Hirdetéseivel: hirdetes@erzsebetvaros.hu.
A megjelent hirdetések tartalmáért és az azokban foglalt szolgáltatások, ajánlatok minőségéért, valóságáért a lap
kiadója és az Erzsébetváros újság nem vállal felelősséget.